

Sic pui obiecto fecund' deo care suavis. Uloquo stabili m're fauore placatus.

bartam

Jofaka

par nam r'p'nat factum p'acta luyum. s'p'ent' omi gra. p' d'caus

Hic hunc h'ctat quiddam morale profatur.

Incipiunt gesta Scōz

V in **J** **H**
egypto
plurima
monaste
ria ad ser
uitū om
nipotentī

dei cepissent undiq; instity
i? ac illic monachoz multi
tudines conggarī? et illorū
uirtutum. et anglice quersa
tionis felix fama fines orbi
occuparet. usq; ad indos p
ueniret. eosdem ad similem
zelum excitauit? ita quōd
multi eoz omīa desererent
ac deserta peterent? et ī cor
pore mortali conūsationē
susceperent angelorū. Reb
itaq; sic bene se habentibu?
surrexit qdam rex in eadē
prouincia auen i r nomine.
Magnus quidem diuicys
iste erat & potencia? et cōtra
aduersarios uictoriosus? ī
bellis strennuus. Erat etiā
corporis magnitudine pa
riter q; uultus decore uene
randus? omniūq; mundia
lum rerum successib? glo

Barlam & Josaphat.

riabat. Sedm animā ulti
ma gūabatur inopia? mul
tis malis suffocatus. Genti
lis namq; erat? numiumq;
supersticioso errori ydolor
deditus. Cumq; in multis
delicij? atq; iocunditatib?
p̄sentis uite ex toto dedit
eēt. nichil q; ei qd desidera
bat de eēt? unum tam eē
uidebatur. quod leticiam
eius minuebat. uidelicet
sterilitatis malum. Hā fi
lios habere n̄ poterat? et i
deo multum sollicitus erat.
Pater enim filioz uocari op
tabat? que res multis ē op
tabilis. Talis itaq; rex erat?
et talem intencionem ha
bebat. Genus ū xpianorū
et monachoz multitudo.
in x̄ gracia pficiebāt. par
uipendentes regem. regi q;
sermonē. Cultui nāq; di
uino studiosius intende
bant. Multi enim mona
choz ordinem suscipiētes.
mundi cupiditatem res
puentes? p. xpo mortem si
ciebant. eternā beatitudi

nem amplectentes. Sine
timore nom̄ domini predi-
cabant. et nichil aliud n̄
xp̄m in ore habebant. Rex
autem ut hec audiuit. uia
maxima succendit. et sta-
tuens edictum. omnē xp̄ia-
num artari mandauit.
ut xp̄i fidem negarent.
Gouas etiam contra x̄ano-
torūtorū species excogitabā
et insolitos mortuum mo-
dos minabatur. Litteras
q̄q; p̄ uniuersas sibi sub-
iectas puincias delegabat
p̄ncipib; atq; iudicib; pe-
nas y neces xp̄iani d̄ cernen-
tes. Maxime tamen in ip̄o-
sitos monastici ordinis fu-
rens. atrocissimū contra
eos mouebat furorem. Tē
multi fidelium mente ti-
tubabant. alii tormenta
n̄ ferentes. execrabili obau-
diebant impio. Sac̄ autē
ordinis plati in facie regi
impietatem redarguente.
martyri coronam forcen-
tes finiebant uitā tempo-
ralem. Alii in montib; y so-
litudinib; delituerūt. nō

timore mortis causa sed de
pensacione diuina.

Tali igitur impietate
indiam occupante. et
fidelib; undiq; dispersis. impi-
etatis ministris p̄ualentibus.
in mundis cruoribus y indo-
ribus sac̄ficiorū aere inqua-
to. quidam regis sarrapa
forma corporis. uigore animi.
dignitate q̄ p̄ omnib; diffe-
rebat. Qui audito regis e-
dicto. uanam y impiā glo-
riam de testans. moncium
deuia adiens. monachorū se
collegij in miscuit. ieiunijs
et oracionib; y meditacionib;
intentus. Rex hunc mirū
diligebat. in maxima habē-
ueneracione. Qui ubi talia
audiuit de illo. y de amico
p̄dito doluit. cont̄ monacho
uero magis exarsit. Misit
ḡ usq; ad eius inq̄sicionem.
et omnium moncium conca-
ua ut inueniretur seruta-
t̄ ē. Post aliquantum t̄p̄ri
q̄ ad inq̄sicionē ip̄i directi
fuerant. deserti solitudine
p̄serutata. illum repererūt.
regis q; t̄bunali eribuerūt.

Sem rex monachico trogu
 lo amictum intuit. p̄stinā
 uiri glouiam reminiscens?
 istis immo uatus. in hec uer
 ba prupit. O stulte ac m̄tis
 p̄dite. cui rei gr̄a honorem
 militie. iocunditatem uite.
 in tantam mutasti uilita
 tem. et contra ip̄am agens
 naturam que illustrem te
 dictauit glouiam respuisti.
 et luctum pueror̄ te ḡstitu
 isti. Quid tam lucraberis?
 q̄d illum q̄ d̄r̄ ih̄s omnib̄
 dȳ p̄posuisti. At ille stans
 hylari uultu sic respondit.
 Si rationem sup̄ h̄is audi
 re uolueris. n̄micos tuos de
 medio p̄tor̄y eice. y sic de o
 nibus que iusseris respōde
 bo. Nam illis p̄sentibz. nul
 lus a me t̄ sermo reddetur.
Rege peunētante q̄ nā eēnt
inimici. vir sēs respondit.
Ita & ḡcupiscencia. Concu
piscencia uoluptatē incitat.
ura destruit. & si has de me
dio tuleris. y peis pruden
tiam & eq̄tatem adduxeris.
omnia ueraeiter dicam t̄.
Sui rex. Ecce annuens pos

tulacioni tue. eiciam que
 dixisti. et adducam que pe
 tisti. Tunc ille sic exorsus
 ē. In dieb̄ antiq̄s cum iuue
 nis eēm. audiui q̄dā ūbū
 bonum & salutare. & q̄si di
 uinū sem̄ in meo corde est
 plantatum. Verbi ū uirtus
 hec fuit. Usus ē insipien
 tibus ea quidem que sunt
 despiciere quasi n̄ sint. q̄ ū n̄
 sunt q̄i sint app̄hende & cō
 tinere. Existencia q̄dem uo
 cantur eterna. y n̄ mutabi
 lia non existencia ū dicimus
 p̄sentem uitam. y fallaces
 diuicias q̄b̄ cor tuum o rex
 male addictum ē. Ego etiā
 h̄y aliq̄ndo detinebar. s̄
 uirtus uerbi uehem̄ter iei
 tat m̄tem meam ad id q̄d
 melius ē eligendum. Consi
 deraui ḡ q̄d omnia p̄sena
 a sunt uanitas. & afflictio
 sp̄e. sicut salomō testatur.
 Qua de re om̄ia uana relin
 quens. ḡtuli me ad ueram.
 et permanentem uitam.
 q̄m p̄ gr̄am d̄ni mei ih̄u x̄
 spero adipisci. Quicquid
 quam diu t̄ seruens exer

cui: nulla sicut in testimo
nium prohibere potueris. quod
militiam decebant propter
misi. Verum quia istam
proposui: expediat sequar
uestigia christi. Et quia christum a
nobis auferre conaris: quoniam
tunc communicabimus quem tam
puerile mandare uidemus.
Scio tamen quod multis modis in
genus christianorum exarseris:
sed omnia paruipendo: mo
ri paratus sum. presentibus eximi
gaudeo. Quid diligendum in
talibus est. cum leticiam mo
mentaneam perpetuis luctibus
sequatur? Voluntatem domini
mei qui fecerit: uiuet in ce
ternum. **H**is auditis rex
que ille tam luculenter perse
quebatur: magis commotus
dixit ad eum. Ac uisti miser
mentem ac linguam: ut
uanam fabulationem ef
fingeres. Quoniam autem me cir
cumueniendo in principio
sermonis iram tollere pete
sti. quod et ego spondeo. tu
as carnes igne cremare in
tollerabili. Quanto citius sur
gens fuge ex oculis meis. ne

si ultimus uisus in fueris: acri
me puniaris. Tunc egressus
uir dei desertum perijt. et
tunc quidem. quod mar
tirium non sustinuit. Mar
tirium tamen cotidie gere
bat contra uicia et concupis
cencias dimicans. Quo abe
unte: maiore ira rex estu
ans. maximam persecutionem
in ranos exereuit.

Cum itaque in tali er
rore rex detineretur
et insania: nascitur ei fili
us pulcherrimus. Qui ex
solito decore: quod de eo fu
turum erat prefigurabat.
Dicebatur enim nunquam
in illa terra tam gratissi
mum apparuisse puerum.
Gaudio maximo in natu
tate pueri exultans rex:
hunc quidem Josaphat uo
cauit. Ad templa quoque
dolorum stultus abiit: pro
filio gratias oraturus. Ma
dauit etiam ut ad natali
cia pueri multitudines con
garentur. Confluebant
undique populoz caterue: affe
rentes secum que ad sacri

cior ritus poscebant. **M**axime autē eos rex ad immo-
 landum prouocabat. tau-
 ros plurimos. ⁊ animalia ad-
 duci ꝑcipiens. ⁊ sic festo ce-
 leberrimo pacto. cunctos im-
 nerib⁹ honorauit. tam nobi-
 les quam ignobiles. tam di-
 uites quam paupes. In ip̄a
 ū sollempnitate uenerant
 iuri quadraginta quinq;
 circa astronomiam caldeo-
 rum periciam uacantes.
 Quos secrecius rex aduocā.
 rogabat singulos edicere qđ
 futurus esset puer. qui na-
 tus fuerat. Illi plurima ꝑ-
 scrutantes. dicebant illum
 magnum futurum diuitiū
 et potentia. **U**nus autem ex
 eis excellencior omnib⁹ sic a-
 it. Sicut ex astrorum cur-
 su possum conicere o rex.
 pueri hui⁹ ꝑfectus nō erit
 in tuo regno. sed in alio e-
 minenciori. Existimo enim
 qđ sectam xanorum seque-
 tur. ū spe sua ꝑuabitur.
Talia quidem iste sicut olim
 Balaam ꝑdixit. hoc nō a se
 loquens. s; deo ꝑ aduersari

os suos. ad omnem occasio-
 nem adiuendam ꝑnūci-
 ante. Rex autem ut talia
 audiuit. grauiter istud
 suscepit. et ingens tristitia
 illum a leticia retraxit.
Speciosissimum itaq;
 palatium seorsū in
 ciuitate edificauit. ⁊ in eo
 cameras splendidas artifi-
 ciose atq; opose extruxit.
 Puerumq; ꝑquam infan-
 cie annos exegit. ad habitā-
 dum deponens. in accessibi-
 lem omnib⁹ eē imperauit.
Ministros illi
 constituit. uīenes etate et
 aspectu pulcherrimos. ꝑ-
 cipiens illis ut nichil horū
 que in hac uita generant
 tristitiam manifestum fa-
 cerent. nō mortem. nō tristitia-
 am. nō senectutem. nō infir-
 mitatem. nō paupertatem.
 si aliquid quod eum gēsta-
 ret. **O**mnia ū iocunda ⁊ de-
 lectabilia ꝑponi mandauit.
 scilicet amenitatem. ⁊ ui-
 riditatem florum. mur-
 mura ꝑterfluentū riuulo-
 rum. cantus auū. dulce

Instrumentum musicorum instrumentorum. aurata laquearia iuventutem sibi seruientium. ciborum opulentiam. et quicquid in hoc mundo iuenitur delectabile. Putabatur enim istis mentem pueri irretire: ut iocundata et delectata nichil amplius requireret. Sub interminatione omnibus edixit: ut non solum uerbum de ihu christo audiret. hoc enim per omnibus illi celare satagebat. astrologi per nuntiatione territus. **S**iquem autem illi ministrum cum infirmari contigisset. hunc mox eici precepit. alium uero flouidum et sanum in loco eundem substituit: ut nichil omnino fedum uel enorme pueri inspicerent oculi. Talia quidem rex agebat. cum forte aliquis monachorum super eum audiuit. **F**redens itaque precones per uniuersas prouincias direxit. clamantes ut nullus christianorum periculum appareret. Siqui autem remanerent: igni uel gladio ipsa

die punirentur et intirent. **A**terea quidam tale accidit. unde rex truculentior efficitur. et contra monachos uehementius irascitur. **N**am uir quidam erat nobilis. qui inter primos regni uoluit pollebat mitis et pius. fideque perfectus fuerat. sed per timorem regis latebat. **U**nde quidam ei inuidentes detestabantur illi apud dominum suum regem: et odium contra eum confababant. et hoc maxime quando rex ad uenandum procedebat. **S**epius enim prefatus uir cum rege ad uenationem egrediebatur. **A**mbulante itaque illo singulariter. per diuinam potentiam contigit istud. **R**eperit in loco nemoroso hominem in terram deiectum. in pedem grauitate a bestia guttum. **U**idens eum pertereuntem. rogabat ut sibi opacens in domum suam deferri iuberet: hoc dicens quod non omnino inutiliter inuentus esset. **Q**uo audito: ille uir inelitus dixit. **E**go quidem

cipiam te p̄t̄ boni natu
 ram ⁊ curam adhibebo. s̄
 quod ē pficiuum quod a te
 michi futurum dicis? Pav
 p̄ respondit. Ego sum medi
 cus uerboꝝ. Si aliquis ūer
 bis ledatur. ⁊ int̄bulaciōe
 inueniatur. congruus me
 delis ne morbus succrescat
 curabo. Nobil' autem uir il
 le uerbum paruipendit?
 pauperem tam̄ ad hospici
 um duci mandauit. ⁊ p̄t̄
 amorem d̄i curam ip̄endit.
Inuidi ū sup̄ memorati q̄m
 conceperant maliciam. ad
 m̄plere laborabant. Qua
 dam itaq; die de uiro sc̄o
 regi suggerunt. quasi ad
 uersus regnum eius moli
 men cogitet turbam puer
 t̄ t. atq; sollicitet. ⁊ p̄pter hoc
 ad x̄anorum normam diuide
 clinauerit. **S**z si uis inquit
 certus fieri nichil nos fictū
 dicere? uoca illum seorsum
 ⁊ dic te x̄anum uelle fieri?
 ⁊ regno ḡtemp̄to. monachi
 cum uelle sequi p̄positum.
 hec ḡ moliebantur. quoni
 am nouerant. si rex ista di

ceret. p̄fatus uir inclitus
 regis sermonem confirma
 ret? ⁊ ut regno cederet p̄
 ter cultum diuinū p̄sua
 deret? sic q; ip̄i uera dixis
 se p̄barentur. Rex autem
 hec credere rennuuit? ami
 ciam uiri reminiscens.
Dubius tam̄ talia in uesti
 ganda decernit? ⁊ seorsum
 fidelem uirum quocunq; he
 uerbis temptabat. Hō hō
 amice? quanta mala fece
 rum omnib' x̄anis? Hunc
 igitur penitens spe in mor
 talis regni qd̄ p̄dicant. p̄se
 tem gloriam despicio. que
 morte terminabit. **V**erū n̄
 aliter hoc potest fieri. nisi
 x̄anus fiam. ⁊ abrenunciā
 uoluptatibus. heremitas
 requiram? ⁊ illis me admis
 ceam. **Q**uale das consiliū?
Ille occultum dolum nesci
 ens. q̄ punctus corde. ⁊ p̄fu
 sis lacrimis ait. Rex ineter
 num uiue. **B**onum ⁊ salu
 bre q̄silium repe' isti? et
 quamuis sit ardua uia q̄
 duet ad regnum. t̄m̄ in oī
 uia est querenda. **D**irigat

u. 1. 1. 1.

regis bona uoluntas: nā
bonum ē ualde corruptibili
a eternis gmutare. Rex au
diuit ista: constatū est.
Continuit tñ iram: y nichil
tunc uiro locutus ē. Ille au
tem cum ēēt uir subtilis
ingeny. cognouit grauit
regem suscepisse uerba is
ta: y quod in dolo tempta
uerit illum. Bonum itaq;
reuersus tbulabat. hesitās
qm̄ deliniret regem: ueua
deret p̄clm̄. In somnum q;
noctem ducens. in m̄tem
uenit homo. quem ī nemo
re inuenerat: y aduocato
eo ad se att. Reminiscor
q̄a dixisti te medicū uerbo
rū. y p̄curatorē maloz. ēē.
Qui dixit. Ego sum. Et si opus
habet: ostendam tibi artē
meam. Vir itaq; nobilis:
narrauit omnia que gesta
fuerant. Pauper autem pa
rum p̄ insemet ip̄o delibe
rans: ista respondit. Houe
ris dñe qm̄ iniquā habet
rex aduersum te suspicio
nem: q̄i uelis ap̄hendere
regnum eius: et temptan

do dixit ea q̄ dixit. Surge
ergo y tond. comā tuā. y in
due c̄ylicum: sūmo q; dily
culo accede ad regem. Quo i
terrogante quid sibi uult
habitus iste respondebis.
Phus que heri mecum locu
tus es o rex: ecce assum para
tus te sequi p̄ uiam quā am
bulare p̄ponis. Nam quam
uis sint delicie iocunde. nō
in gtingat post te p̄fruy hy
Sicut enim p̄ariceps sui p̄
sentium bonoz. sic ero y no
uoz laboz. y ut communice
queti futuro: q̄c q̄d tempta
ueris me habebis socium. Ho
bilis autem in firmi ūba su
cipiens: fecit sicut con
suluit. Quem uidens rex et
audiens sup hoc uehement
obstupuit: y ueram uiri in
tellerit amicitiam. Vñ am
pliori honore y fiducia apud
se sublimauit: falsa cognos
cens que de eo inuidi ob odi
um dixerant.

Ad uenandum iterum
rex egressus: uidit du
os monachos p̄heremū gra
dientes. quos ad se duci p̄

cepit: toruisq; oculis intui-
 tus dixit. Nonne audistis
 o seductores ꝑcones meos
 clamantes ut nullus ur̄e
 sup̄sticionis ꝑ dies tres ul-
 quam appareret? alioquin
 igne cremaretur? Mona-
 chi autem dixerunt. Ecce
 ut iussistis egredim̄ de ues-
 tris ciuitatibus. longa aũ
 nob̄ restat uia ꝑgendi ad
 fr̄es nostros: necesse habui-
 mus emere cibos. ne deficerem̄
 in uia. Ad quos rex. Mortu-
 minas metuens. escarum
 mercimonijs n̄ adhibet cu-
 ram. Responderunt illi.
 Benedixisti. qm̄ mortem
 metuentes. sollicitantur q̄
 liter eam euadant. Hos au-
 tem qui xpm̄ sequimur.
 mortem non timem̄. n̄ ꝑ-
 sentia diligimus. sed tãtũ
 futura desideramus. Tũc
 rex dixit. Paulo ante testa-
 bamini discedere uos. quia
 ego iusseram. & si mortem
 non timetis? quare fugã
 arripuistis? Qui responde-
 runt. Mortem timentes
 non fugimus. sed tui misere-

rem. ne maiori dampnati-
 oni tradaris si in nos exces-
 seris. Iratus itaq; rex. uis-
 sit eos ignibus tradi. Consum-
 mati sunt illi duo sancti.
 martyri palmam adepti.
 Preterea rex statuit edictũ
 ut monachi ubiq; sine int̄-
 rogatione punirentur q̄cu-
 q; inuenirentur. Quia ꝑꝑ-
 hui' ordinis nemo in illa re-
 gione remansit. ꝑter aliq̄s
 in montibus & cauernis deli-
 tentes.

Tilius autem regis de q̄
 sermo ꝑcessit in ꝑpara-
 to existens palacio. ad etate
 puenit adolescencie omni
 ethyopum & psarum disci-
 plina inbutus. n̄ minus a-
 nima quam corpe fulgebat
 sapientia. omnib; q; bonis
 elucens. Questiones q; docto-
 ribus subtiliter ꝑponebat.
 ita ut mirarentur de agili-
 tate ingenij ip̄ius. Stupe-
 bat etiam rex grã uultus
 eius. mentisq; constanciã.
 Mandatum quoq; dedit hu-
 ius qui illi ꝑerant. ut nichil
 omnino de aliqua t̄sticia

notificarent: neq; quod mors
hanc uitam amputat. **S**
quando mors naturam ho
minum latere potest? &
qm̄ puer ignoraret eam? q̄
omni intellectu mentem
exornatam possidebat?

Pensabat in se ipso. cur
eum inaccessibilem pater
esse uisserat? & nullum ad
eum p̄mittere ingredi
Tam̄ sup̄ hūc patrem in
terrogare uolens. unum
ex pedagogis amabiliorem
ceteris in partem traxit.

Deinde secreta requisit
cur se pater infra muros
reclusisset? adiūgens hoc q̄
si huiusmodi rem sibi innotes
ceret p̄petuū amicitie fed̄
cum illo disponderet. **P**edago
gus autem cum eēt uir sa
piens. pueriq; sciret prudē
ciam: ne sibi auctor p̄culi
quandoq; idem puer fieret
cuncta ei enucleatim rese
rauit quom̄ pat̄ suus om̄s
xanos fecit extinguī. p̄pter
uaticinium q̄d de eo astro
logus dixerat. **T**imet enī ne
et tu sectam illoꝝ imita

ri incipias. **H**ec ut audiū
uiuens: nichil aliud appo
suit loq̄. **T**etigit q̄ppe cor il
lius sermo salutaris. & gr̄a
sc̄i spiritus oculos mentis
illius aperuit? p̄ ut sequens
sermo declarabit.

Requenter s̄i pater ad
uidendum puerum ue
niebat. **A**rdenter q̄ppe illū
amabat. **Q**uadam autem di
e dixit ad patrem filius.
Discere quiddam cupio at
dñe rex. unde continua solli
citus animam meam cor
rodit. **H**ic uerbum exple
uerat. cum pat̄s omnia uis
cera concussa sunt. **D**ixit q;
ad eum. **H**ic in amantissi
me fili que te detinet t̄m̄
cia? & continuo in gaudiū
mutari faciam. **I**ui respon
dit. **Q**uid sibi uult qd̄ intra
muros istos me concludens?
inaccessibilem esse uisisti?
Tunc pater ait. **S**olo fili ut
aliquid uideas. quod possit cor
tuum amarificare? quia in
delicijs uigib? & gaudio phen
ni. p̄ omne sc̄lm̄ uiuere
cupio. **I**uuenis ait. **S**cias do

mine quia tali in n̄ in gau-
 dio. sed in magna angustia:
 in tantum quod y potus et
 cibul insipidi uideantur.
Videre enim desidero: que ex-
 tra hos muros sunt. **S**ic ergo
 doloru meo decernis mederi?
 iube me pcedere. ut sic ua-
 leam delectari. **C**onturbat
 rex ut audiuit talia: ppen-
 dens quod si negaret quod il-
 le petebat amplius tristare-
 tur. spondet ei se satisfactu-
 rum. **C**eclos g equos conti-
 nuo adduci. obsequiūq; re-
 gale puerumq; pcedere mā-
 dauit: data licentia quocū-
 q; uellet p̄gendi. **M**inistris
 autem ne aliquid fedum
 monstrarent interminaba-
 tur. **H**omne iocundum os-
 tentarent. chorosq; plaude-
 cum intyby. cymbal. om-
 niq; genere musicorū ad
 spectaculum p̄ordinarent.
Igitur sic p̄cessionem frequē-
 tans filius regis: uidit qua-
 dam die clam duos uiros
 unum cecum y alterum le-
 psum. **Q**uib; uisus? herens a-
 nimo dixit hūi qui simul

adera ut. **Q**ui sunt isti? y
 maxime quis hoz aspectus?
Illi autem non ualentes ali-
 quid occultare. qm̄ eū non
 fallere audebant. dixerūt
 passionem eē humanam. que
 ex materia corrupta y ma-
 la oplexione hominib; ac-
 cidunt. **Q** art adolescens.
Omnib; hominib; numq; d
 talia eueniunt? **N**ullis n̄
 qbus sanitas ex malis hu-
 morib; subūt. **R**ursum
 p̄cunctanti si noti eēt q̄s
 apprehendunt mala ista. an
 uipuisse y indiffinitē sup-
 uenirent. responderunt h
 neminem hominem posse
 p̄cere. nisi deos quos immor-
 tales stulti arbitrabantur.
Q sic cessauit puer inter-
 rogare. **D**e hūi autem que
 uiderat animo angustiaba-
 tur: y facies illius tabesce-
 bat. **P**ost multos dies uerū
 p̄grediens. uidit senem iue-
 teratum rugosam haben-
 tem faciem. y toto corpe ca-
 no: seorsum inclinatum?
 dentib; carentem. y balbuci-
 endo loquentem. **S**tupefac

de illi re-
 sponderūt

Tus adduci hominem impe-
rat. ⁊ astantib' inquit. q's
est iste? P'sentes utiq; mul-
torum annorum hunc ee.
paulatimq; cessante men-
broz uirtute ad hanc ueni-
se miseriam responderunt.
Q quis e' inquit hui' finis?
At illi. Nichil aliud q'm mor-
istum suscipiet. Omnibus
hominib' ait istud ueni-
et? an aliquib' tantum?
Responderunt. Nisi mors
p'ueniens auferat homine.
impossibile e' annis succede-
tibus non ad istius statum
uenire experientiam. **Q** ait
puer. In quo annis super-
uenit hec miseria? an e' lo-
cus euadendi ea? In octogi-
ta annis ⁊ ita ulterius ad
hanc pueniunt homines.
dein moriuntur. Siqdem
ineuitabil' mors est. hec om-
nia ut audiuit prudens
iuuenis. cum singultu ait.
Si ita se hec habent. q'm se-
curus erit homo etus de
morte. cui hora tam incer-
ta est? **Q** hec dicens. de mol-
te cogitabat. ⁊ ob hoc in do-

*At illi
dixerunt.*

lorib' continuam habebat
tisticiam. Dicebat enim in
semetipso. Ergo ne mors me
apphendet? **Q** si moriens in
nichilum dissoluatur? aut e'
aliqua uita ul' mundus?
Hec ihus similia indefinē-
ter cogitans. pallidus tabel-
cebat. Inp'sentia u' patris
fingeat hilaritatem. nolēs
ad noticiam illius sua medi-
tata peruenire. Desiderabat
autem quodam affectu ali-
quem inuenire. qui bonū
sermonem de talib' posset
ei edicere. Sepe fatum dem-
q; pedagogum. sup' hys con-
sulebat. ut si nosset aliquē
qui cogitationi sue posset
suffragari. oculis narraret.
Ille autem dicebat. **H**uic u'
p'dem q'm pater tuus here-
mitas de talibus phyloso-
phantes crudeliter intere-
mit? alios autem ita p'secu-
tus est. ut nullus in hac re-
gione remanserit. Quod au-
diens iuuenis tisticia reple-
tus. iocunda mundi et de-
lectabilia pro nichilo con-
putabat. **S**ic g' iuuenis se

habente. & desiderante su-
mum bonum inuenire
uidit eum creator oculis
in sedie sue. & uidit id est
misertus e illius. quem sal-
uauit tali modo.

Et illo tempe fuit quida
monachus. uita & sermone
ornatus. qui ad summa
monastice p[ro]fessionis uene-
rat. Vn uero aut ex q[ui] ge-
nere descenderet. n[on] habeo
modo dicere. In deserto aut
terre se h[ab]itabat. sa-
cerdotij functus officio. Bar-
laam huic seni nom[en] erat.
Qui ex reuelatione diuina
cognouit omnia. que cir-
ca regis ^{filij} gerebantur. De he-
remo itaq[ue] egressus ad sc[ilicet]
descendit. mutatoq[ue] habi-
tu ascendit nauem ad par-
tes indie p[ro]fecturus. & nego-
ciatorem se e[ss]e simulans.
applicuit ad ciuitatem. in q[ua]
regis filius habebat pala-
tium. Ibiq[ue] multis diebus
commoratus. diligenter i-
q[ui]erebat de eo. & de h[is] q[ui] mi-
nistrabant ei. Ut autem
didicert p[re]dictum pedagogy

plus omib[us] ei familiarem
esse. accedens ad eum seor-
sum ait illi. Cognosce
dne mi. qm negotiator
ego sum. & de remota ual-
de regione ueniens attulila-
pidem p[re]ciosum. cui simil[is]
in hac terra nullus inueni-
tur. & nemini usq[ue] in ma-
nifestaui. Tibi autem illu
manifesto uident te uiru
prudentem. rogans ut du-
cas me ad filium regis. & tra-
dam ei illum. Valet enim
cecis conferre lumen. mutis
uocem. surdis auditum.
stultis dare sapientiam. &
totum bonum se habenti
p[re]stare. Dicit ad eum peda-
gogus. Uideo te hominem
stabilem. & p[ro]p[ri]e pruden-
cie. uerba autem ^{tua} immesu-
te gloriari insinuant. Gem-
mas p[re]ciosissimas quot ui-
derim n[on] possum tibi nar-
rare. talem u[er]o uirtutem
habentes. neq[ue] uidi. neq[ue]
audiui. Ostende m[ihi] illum.
& si uera sunt que affir-
mas. adducam te ante re-
gis filium. & munera et

maximos honores conse-
ris. Deniq; p̄us quam cer-
tificer uisu oculorum? ipos-
sibile est ut domino meo
de re non manifesta hec ex-
imia nuntiare aliq̄m pre-
sumam. Barlam ū ait. Qu-
niam petisti uidere lapidē
istum? audi uerba mea. Lapi-
s iste p̄ciosus cum tantis o-
pacionibus? adhuc ꝛ istam
habet uirtutem. Non ua-
let q̄templari qui sanam
n̄ habet oclorum aciem et
castum corpus? ꝛ nullo m̄ in-
quinatum. Si autem aliq̄s
hec duo n̄ habet temerarie
inspiciet lapidem istum?
et ipsam iam quam habet
uisibilem uirtutem? ꝛ mē-
tem p̄det. Ego autem cum
experis non sum artis medi-
cinalis? considero oculoꝝ tu-
os non eē sanos. ꝛ uereor ne
et huiꝝ quam habes uisioni
p̄uacionem incurras? ꝛ ego
tibi tanti mali auctor existā.
Filium autem regis audiui
uitam ducere pudicā? oclu-
los ū habere pulcherrimos.
Tu autem non ne glienter

de hoc disponas? neq; dono ta-
li dñm tuū p̄ues. Ille autē
dixit. Si sic se ista habent?
noli michi lapidem ostende-
re. In multis enim peccauī.
neq; uisionem integrā sicut
dixisti h̄ beo. Dixit ista? et
ingressus diligenter omnia
regis filio annunciauit.
Qui auditis sermonibꝝ istis?
gaudio q̄dam et sp̄u ac dul-
cedine se in anima illustra-
tum eē sentiebat. Manda-
uit q; statim introduci illi.

Postquam
introuit Barlam? sa-
lutauit eum. Tunc p̄cepit
eum sedere? ꝛ pedagogum
discere. Quo discedente? dixit
iosaphat seni. Ostende m̄ la-
pidem p̄ciosum? de q̄m que-
dam magnifica te diee me-
us narrauit pedagogus. Tē
barlam ita cepit fari. Inuisi-
tum est o rex? temerarie me
aliud tue excellencie dicere.
Cuncta enim que de me au-
disti? uera eē op̄babo. Sed
uisi experimentum tue capi-
am prudentie? hoc t̄ misere-
rium n̄ possum manifesta

re. **D**ixit enim dñs meus.
 Semen quod cecidit in terrā
 bonam: dabit fructum cen-
 tesimum. **S**i ḡ inuenero
 in corde tuo terram fructi-
 feram: non tardabo diui-
 num misterium t̄ resera-
 re. **P**ropter te enim longā
 uiam perāgū: ut doceam
 te que nunquam audisti.
Dixit q: Josaphat. **E**go qdē
 diu cupiui audire bonū
 sermonem: q̄a quidam a-
 mor int̄secus me incitat
 ad inuestigandas necessa-
 rias questiones. **S**i tu aliqd
 tale nosti. n̄ abscondā a me
 sed indica m̄: quia gratan-
 ter audiam: et diligenter
 custodiam. **B**arlac̄ respō-
 dit. **Q**uidam dixisti dig-
 num regali magnificentie
 q̄a amator factus es bone
Na q̄dam **S**pei
 rex fuit magnus: ḡ glo-
 riosus. **E**t factum est proce-
 dente illo in curru deaura-
 to: cum regali obseq̄o: obui-
 asse ei duos uiros sordidis
 indutos uestib: attenuat̄
 et pallidas hebetes facies.

Rex ilico cognouit eos.
 maceratione corporis: desi-
 liensq: de curru. adorauit
 eos pnus in terram: ḡ sur-
 gens amplexatus est eos.
Magnates autem ḡ p̄ceres
 de hoc indignati sunt. ar-
 bitrantes eum fecisse indig-
 na regali gl̄a: n̄ tam ausi
 illum in facie rephendere:
Germano fr̄i eius sugges-
 serunt ut ei loqueretur
 ne excellencie dyadematis
 tantam inferret contume-
 liam. **Q**um fr̄i ista dice-
 ret: ḡ humiliationem eius
 rephenderet: rex quodlā p̄posuit
 uerbum quid ille tamen
 n̄ intellexit. **C**onsuetudo
 autem illi erat quando sen-
 tentiam mortis contra ali-
 quem dictabat: p̄conem ā-
 te ianuam eius cum tuba
 huic officio deputata mit-
 tere. cui uoce cognoscebāt
 omnes mortis reum illū
 existere. **V**espere igitur
 ueniente: misit rex tubā
 mortis tubicinare ante
 ianuam domus fr̄is sui
Vt ḡ audiuit tubā mor-

tis de sua salute desperaui.
et tota nocte sua disposuit.
summoque diluculo lugubri
ueste indutus cum uxore
et filijs pergit ad fores palatii
flens et lugens. Quem uides
rex ad se ingredi precepit.
Dixitque illi. O stulte si sciti
muisti preconem fratris tui.
in quem nichil peccasse cog
noscis. quomodo me reprehensibilem
intulisti. quia in
humilitate salutari precor
nes dei mei. michi certatim
ba mortem significantes.
et occursum domini cui
multa deliqui. Et ecce tuam
arguens insipientiam. is
to usus sum modo. Hunc
uero illorum qui te ad meam
submiserunt reprehensibilem
causam. stulticiam argue
re curabo. Dixerat. et fra
trem domum remisit. Pre
cepit itaque de lignis fieri ar
cellas quatuor. Et duas quod
dem. auro coopertas. ossaque
mortuorum putencia mit
tens in eas. aureis obfirma
uit seris. alias uero pice et bi
tumine luens. repleuit la

pidibus preciosis. et inestimabi
libus margaritis. et omnium
unguentorum odouribus. fu
niculisque cylindricis astrinxit.
Deinde accersiri fecit repre
hensores suos. et posuit ante
eos quatuor arcellas. ut effi
marent quanto quidem is
te. quanto uero ille precio
digne sunt. Illi quidem du
as deauratas. quia preceps mag
ni sunt. iudicauerunt. Ex
pedit enim in eis poni diya
demata. Que uero pice et bi
tumine illite fuerant. in
uero et exili precio deputaue
runt. Rex autem dixit ad
eos. Sciebam et ego uerba
talia uos dicturos. Externis
ribus etenim oculis. exteri
ora cernitis. Non tam expe
dit ita fieri. sed intus re
condita siue honorem siue
contumeliam oportet pen
sari. Et mox precepit ut ape
rirentur arcelle. Reseratis
itaque dirus fetor de auro
tis exalauit. et fedissimus
aspectus. Et ait rex. Iste ty
pus est eorum. qui splendidi
indumentibus uestimentis.

Deinde bituminatas ꝑcipiens
 apꝑi. cunctos qui aderant
 letificauit eorum que intus
 aderant splendore et odore.
 Tunc ait ad illos. Scitis quibus
 similia sunt ista? humilibus
 illis. quilibet opti uestimen-
 tis regali purpura dignior
 sunt. quia intus uirtutibus.
 et bonis opibus ornantur.

Secundum illum itaque primum. ac
 sapientem regem tuum quod fecit
 tibi bona spe suscipiens me?
 que te non decipiet ut estimo.

QUIT ad eum
 Josaphat. Bene quidem
 dixisti. sed quis sit dominus tuus in
 sinu matris. **B**ARLAAM respondit.
 Dominus meus est ihesus christus filius dei
 uiuus. qui cum patre et spiritu sancto
 regnat in eternum. **E**xorsus
 a principio creaturarum
 disseruit quoniam deus omnipotens ante
 secula genuerit filium pro quem
 condidit omnia. quoniam angelos
 et homines formauerit. quoniam
 in angelis superbiens eiectus sit
 de paradiso. et quod infideli-
 etur generi humano. et ad
 hoc perduxerit hominem ut
 cultum quem deo factori

suo debet impedere. inuis et
 inanimatis rebus inponat.
 Quem deus doluit magis in-
 mico quam sibi adherere?
 in tantum compassus est. ut
 filium suum in mundum
 mitteret. ut perditum homi-
 nem repararet. Denique nar-
 rauit ei quoniam natus sit de be-
 ata **M**ARIA immaculata uir-
 gine. quod a patribus et prophetis
 fuerat nunciatus. qui sine
 peccato formam humanam as-
 sumpsit. et passus et uere
 crucifixus. mortuus et sepul-
 tus. tertia die resurrexit a
 mortuis. et cum carne assump-
 ta uidentibus apostolis ascendit
 in celum. Interferuit quod ab
 eisdem apostolis euangelium cepe-
 rit per totum mundum pro-
 palari. et quod credentibus in se-
 post mortem istam uitam
 conferat sempiternam. **U**t
 audiuit uerba ista regis fi-
 lius. lumen celeste illustrauit
 animam eius. **Q**ui surgens
 de throno suo amplexatus est
 eum. et ait illi. **F**orte iste
 est lapis ille preciosus. quem in
 misterio satis quementer

tines. Si autem melius ali-
quid nosti? rogo ut psequaris.
Respondit Barlaam. Sciam mi-
dne rex? h est magnū miste-
rium. quod ē a sc̄lis et gene-
rationibus. Si ḡ credideris
et baptizatus fueris? ab om̄i
inquinamento mundaberis?
Josaphat ū ait. Omnia que
dixisti indubitanter credo?
tamen enucleatus in osten-
de quid me oporteat facere.
Quid sit baptismus in uisum
a? p quod me mundandum
ēē testaris. Barlaam respon-
dit. Scē hui et immacula-
te fidei fundamētū diuini
baptismatis ē gr̄a. cunctoz
a natiuitate peccatoz emū-
dationem faciens. Hec et
hui similia^a de baptisate
quam^{de} ydolorum u^a nitate
cum barlam psequeret inter-
posuit pabolam istam.

Si cōi le s Inquit sunt
ydolorum cultore uir
sagittario. qui unam de mi-
nutissimis auibus cōphēn-
dit. scilicet phylomenam.
Arripiente eo cultrum ut oc-
cideret. data ē uox articula

ta. et ait ad sagittarium.
Quid tibi o homo ē pficuum
neis mee? Non enim de me
tuum uentrem implere po-
teris. Sz si me dimiseris. tunc
mandā dabo. que si custodie-
ris? magnam utilitatem t̄
de consequeris. Stupefactus
ad talia uir ille? p̄misit si ab
ea audiret uerbum aliquot
continuo solueret y sineret
abire. Conūsa itaq; filome-
na? dixit homini. Nunq̄
neris aliqd eorum apphēde-
re que apphēdi n̄ possunt?
et ne doleas de re pdita quā
recupare non uales. y uerbū
incredibile ne credideris ali-
quando. Admiratus autem
uir uerborum tantam̄ intel-
ligentiam. dimisit eam euo-
lare liberam. Phylomena
autem uicine arboris in ca-
cumine sedens? temptare
uolens si uir ille ex hys uer-
bis lucratus esset utilitatē
aut uirtutem dixit ad eū.
Ye t̄ homo quam malum
consilium habuisti? y q̄le
thesaurum hodie pdidisti.
Est enim in uiscerib^o meis

preciosa margarita. que stru-
 cionis ouum sua uincit mag-
 nitudine. Ut hoc audiuit
 sagittarius constatus est ual-
 de. penituit namque eum.
 quod euaserit phylomena
 de manu eius. denuo temp-
 tans eam apprehendere dixit.

Veni in domum meam et om-
 nem humanitatem tibi exhi-
 bebo. deum honorifice dimit-
 tam te. Tunc ait phylome-
 na. Hunc certissime cogno-
 uisti esse fatuum. Prompte
 et libenter suscipiens que
 dicta sunt tibi a me. nihil ex
 eis proficuum assequutus es.

Dixi tibi ne doleres de re per-
 dita et irrecuperabili. dixi ne tem-
 ptares incomprehensibilia capere
 et temptas me capere. cum non
 possis itinere meo pergere.

Cum his ne uerbum incre-
 dibile crederes tibi mandavi.
 Sed ecce credidisti inuiseri-
 bus meis margaritam esse
 supergredientem mensuram
 uentris mei. et non ualuisti
 intelligere quam ego tota
 non possum attingere ad
 magnitudinem oui stru-

cionis. Et quomodo margaritam
 talem capem in me.

Sic inquit stulti sunt qui
 confidunt in ydolis. Operatur
 ea manibus suis. et ado-
 rant ea que fecerunt digi-
 ti eorum. Ideo scriptum est.
 Similes illis fiant qui faciunt
 ea. et omnes qui confidunt in eis

Dixit ad eum
 Josaphat. Omnia uerba
 tua bona sunt. et admiranda
 que credidi. et credo. Jam ergo
 paratus sum baptismum sus-
 cipere. et omnia que dixeris
 michi custodire. Quid autem
 oporteat me agere postquam
 baptizatus fuero. uel si hoc so-
 lum in sufficiat ad salutem
 insinua. Respondit Barlaam.

Audi quid te oporteat agere.
 Ab omni quidem peccato absti-
 nendum est. uirtutibus uero et
 bonis operibus insistendum.
 Denuo Josaphat dixit. Quomodo
 cotidie se homo mundum ab
 omni peccato. uallem inueni-
 re uiam. per quam me custodi-
 rem. Barlaam respondit. In-
 possibile est uix ignem aliquo
 conuersari. et non fumigari

Difficile ē ḡ ſeculariū intē-
tum negotij. et indui-
cij uiuentem uiam māda-
torum dī credere? et mūdū
ſe custodire. Nemo enim
potest duob⁹ dn̄is ſeruire?
idē dō et mundo. Si q̄dem
q̄ ſe a bono elongant dn̄o?
et p̄ſentib⁹ inhiant diui-
cij. et negotij tenent aſtric-
ti. et nullam habent futu-
rorum memoriam. ſimiles
eſſe arbitror homini fugi-
enti a facie unicornis. Qui
n̄ ferens ſonum uocis illius?
fugiebat ne deuoraret ab eo.
Dum ḡ uelociter curreret?
in magnum q̄ddam decidit
baratrum. Dum autē caderet
manib⁹ extenſis arbustam
quandam apprehendit. et
fortiter tenuit. ⁊ in baſe q̄-
dam pedib⁹ imp̄ſiſ. uſum
ē ſibi de reliq̄ in pace fore.
et ſtabilitate. Reſpiciens ḡ
uidit duos mures. album
q̄dem unum. alterum ū ni-
grum corrodenſes inceſſan-
ter radicem arbuseule quā
app̄henderat? et iam ip̄e e-
rat ut eam abcederent. Co-

ſiderans etiam ip̄i⁹ baratru
fundum. uidit draconem
aſpectu terribilem. ignem
ſpurantem? oreq; apto illū
deuorare cupientem. Intuit⁹
rurſus baſem illam? ſupra
quam pedes habebat firma-
toſ? q̄templatus ē quatuor
aſpidum capita de pariete p̄-
deuincia ubi conſiſtebat. Fle-
uans autem ſurſum oculos?
uidit de ramis illius arbuſ-
cule eriguum mel diſtillās.
Dimitteſ ḡ conſiderare que
circumdederunt eum ma-
la. ſcilicet q̄m ſurſum q̄dē
unicornis horribiliter inſa-
niens. querebat eum occide-
deorſum ū amariffimus dra-
co inhiabat deglutire illū.
arbuſeula autem p̄ modicu
erat abcedenda. pedes ſuper-
lubcam baſem ſtatuerat. et
tantoz maloz oblituſ ſe ip̄-
ſum dulcedini modici illi⁹
mellis tradiderat.
He c ſimilitudo eoz eſt
qui ſeductione p̄ſenti⁹
ſeli adheſerunt. Cui⁹ expo-
ſitionem mox dicam tibi.
Unicornis quidem. figura

tenet mortis? que semp pseq
 t. et comprehendere desiderat
 genus humanum. Baratrū
 uero mundus iste ē. plenus
 omnibus malis. et mortiferis
 l'queis. Arbusclā autem q̄a
 duobus muribus incessant
 corrodebatur. iure uniuersiq̄
 nr̄m uita est. que certa mē
 sura ḡtinetur. que consumi
 tur p̄ horas diei et noctis?
 et incisioni paulatim appro
 pinquat. Quatuor ū aspide
 de quatuor instabilibus e
 lementis. constitucionē hu
 mani corporis significat. Qui
 bus inordinatis et cont̄batis
 corporis cōpago dissoluit. Cum
 his ille terribilis draco. hor
 ribilem designat uentrem
 inferni. cupiens suscipe eos
 qui p̄sentes delectaciones fu
 turis bonis p̄ponunt. Stilla
 ū mellis dulcedinem signi
 ficat delectacionē in mundi
 p̄ quam seductor ille suos
 amicos n̄ sinit p̄pam p̄uide
 re salutem. hac Josaphat
 ualde libenter audita pa
 rabola dixit. O quam uer^o
 est sermo tuus. et quā bene

coaptatus. De queso pigteri
 tales in typos subrogare ut
 sciam diligenter qualis sit p̄
 sens uita. Senex autem rurs^o
 Similes aut.
 sunt amatores seclariū
 delectacionum homini q̄ et
 amicos habuit. quoz q̄dem
 duos p̄cordialiter. et affectuo
 se honorabat. et uehement
 eorum karitate afficiebat
 ad tercium ū q̄i despectum
 modicam et exiguam delec
 tacionem habebat. Venerūt
 ḡ die quadam terribiles q̄dā
 ac p̄cipui milites. multa ce
 leritate hunc ad impatore
 ducere. racionem redditim
 p̄ debito decem milium ta
 lentorum. Qui coartatus q̄
 rebat adiutorem absubue
 niendum sibi in terribili
 racionis positione apud re
 gem. Currenti itaq̄ ad pri
 mum illum karissimum
 amicum. dixit ei. Hosti o a
 micce quom̄ animā meam
 semper pro te posui. Hunc
 auxilio tuo indigeo. detinen
 te me necessitate. Quom̄ ergo
 promittis in auxiliarij. Res

pondens q̄ ille ait. Non sum
amicus tuus o homo. neq̄
scio quis sis. habeo enim a
lios amicos. cum q̄bus oportet
me hodie l' tari. quō ul
terius possidebo. Tamen ec
ce p̄beo tibi cyliciola duo. ū
habeas ea in uia quam am
bulas. et ame nullam aliā
spem p̄stoleris. hec audiens
ille. et diffidens de auxilio
quō sperauerat in eo. ad se
cundum amicum p̄geni ait.
Recordare amice quantum
honoris a me recepisti y gr̄e.
Hodie in maximam t̄bulaci
onem corruens. auxiliatore
opus habeo. Quantum ua
les in subuenire. indica m̄.
Ille autem ait. Non uacat
m̄ hodie. ut tecum subeā
agonem. Curis enim y ego
circumdor. et int̄bulacione
sum. Modicum tam̄ tecū p̄
gam. et statim domum re
uersus p̄p̄s intendam nego
cis. Undiq̄ ergo homo ille de
titutus lamentabat̄ semet ip
sum de uisā spe ingratorū
amicorū y de inutilibus quōs
p̄ illoz sustinuerat

dilectione. Tandem p̄gr̄
ad tercium amicum de q̄
nullam curam habuit. uul
tu in terram dimisso dixit.
ad eum. Non habeo os loquen
di ad te. Cognosco enim dili
genter. quia nunquam t̄
aliquid boni feci. nec ami
cabiliter te tractaui. Sed
qm̄ app̄hendit me aduersi
tas durissima y nullā spem
salutis in ceteris amicis mei
repperi. ueni ad te rogans
ut sit est possibile. aliquid
auxilium impendere non
moreris. Tunc ille leto uul
tu respondit. Amicum me
um carissimum certe teē
confiteor. Ne timeas neq̄
formides. Ego enim p̄cedam
te. ego p̄te interueniam a
pud regem. y ū traderis in
manus inimicorū tuorum.
Tunc compunctus ille dice
bat eum lacrimis. Heu in q̄d
p̄p̄s lamentabor. aut quid
potius plangam. y d̄num
affectum meum reprehen
dam. quem falsis amicus
exhibui. an infidelitatem
quam huic p̄ssimo ami

eo ostendi uocabo maximam
amenciam? Josaphat autem
et istum sermonem cum ad
miratione suscipiens? expo
sitionem requirebat.

Tunc ait Barlaam, pri
mus amicus est amor
possesse pecunie. pro quo
multis homo subiacet peri
culis. et plurimas sustinet
miserias. Veniente autem
ultimo mortis termino ni
hil ex omnibus illis nisi qui ad
sepulturam pertinent accipi
panniculos. Sedis autem a
micus uocatur uxor et filij ce
terique cognati. quorum affec
tu adherentes inseparabiliter
tenemur. ipsam animam et cor
pus propter illorum spernentes
amorem. In hora autem mor
tis nullam consequuntur utilita
tem nisi hoc tantummodo quod usque
ad monumentum nos persequuntur
est. Deinde mox reuertentes
suis uacant curis et utilita
tibus. non minus obliuioni
memoriam quam corpus a
mici opientes sepulchro. **A**
micus autem terrenus despec
tus et grauis bonorum est chor

opum. et uirtutum aggregati
o. que potest nos antecede
re. et interuenire apud domi
ne tradamur in potestatem
demoniorum. Iste est ille
bonus amicus. qui et modi
cum opus nostrum in memori
a fert. et cum usura nobis
integrum restituit. Rursus
ergo Josaphat ait. Bene sit
tibi a domino deo osapient
issime hominum. Rogo
ut depingas michi adhuc y
maginem uanitatis mun
di. ut si aliquis libere et sine
impedimento per eum ua
leat transire.

Assumpto uero sermo
ne? Barlaam ait. Ci
uitatem quandam didici
fuisse magnam. cuius ciue
talem habebant consuetu
dinem? ut sumerent extra
neum quemlibet. ut igno
tum uirum. nichil penitus
traditionis. ut legis eorum
scientem. et hunc sibi regem
constituebant. Qui omne
potestatem accipiebat. et
suarum uoluptatum per
ficiendarum facultatem ha

bebat. usq; ad unū anni con-
plecionem. Deinde insecuri-
tate illo uiuente. insurrexe-
runt repente ciues otia eū
et regno p̄uantes. transmit-
tebant in longinquam insu-
lam. in qua neq; cibum neq;
uestimentum inueniens fa-
me & nuditate atterebatur.
Interea uix̄ mozum consue-
tudinem cuiuū illorum. or-
dinatus est q̄dā uir in regno
qui non exiguo mentis intel-
lectu uigebat. Qui tanta ex
in puiso habundancia sibi
pueniente mox est dissolutus
et in omni leticia se exercens
satagebat q̄m̄ sua bene dis-
poneret. Dum ḡ talib; uite-
deret. cognouit p̄ quendam
sapientem consiliariū suū.
loci illius ciuiumq; consue-
tudinem. et quod in exiliū
dirigendus eēt. Hec autem
ut audiuit. apertis thesau-
ris suis. accepit pecuniarū
multitudinem. auri uide-
licet et argenti. ac lapidū p̄-
ciosorum amplissimum pon-
dus. ⁊ p̄ fidelissimos seruos
transmisit in illam in qua

exiliari debebat insulam.
Pacto ḡ anni termino in
sedicionem quasi ciues. nudis
illum sicut & ceteros q̄ ante
illum fuerāt. in exilium di-
regerunt. Tunc ceteri stul-
ti reges male fame crucia-
bantur. ille ū qui diuici-
as illuc p̄miserat. in sum-
ma quiete uiuens. a nefā-
do ciuium illoꝝ timore
se prudenti beatrix icauit
consilio. Quib; Josaphat au-
ditis. istud sibi exponi fla-
gitabat. Tunc ait senex.
Civitate q̄ intellige
uanum istum mun-
dum. ciues autem p̄ncipē
& potestates demonum. q̄
illicunt nos dulcedine uo-
luptatum. Quib; cum iten-
dimus. & animum ad ap-
petitum flectimus repen-
te immet nob; perditio
mortis. Tunc iam nos in idō
maligni suscipientes sp̄s. du-
cunt in terram tenebrosā.
ubi n̄ est neq; lux. neq; ui-
ta hominum. Consiliarius
autem ille bonus qui omnia
prudenti regi p̄dixit mel-

¶ paritas? q̄a rectam acbo-
 nam uiam ueni t̄ monstra-
 re. ut auferens hinc thes-
 auros distri buas egenis et
 pauperibus. et sic in alia
 uita thesaurizabis thesau-
 ros indeficientes. ad quam
 sine dubio te oportet pfici-
 ca. Ecce horum imagi nē
 t̄ depmxi. Dixit Josaphat
 senu. Quom̄ possum thesau-
 ros pecuniarum illic p̄mit-
 tere? Senex respondit. Di-
 uitiarum p̄missio. manib⁹
 fit egenorum. Ait enim sal-
 uator. facite uob̄ amicos
 de māmona iniquitatis.
 ut cum defeceritis. recipiāt^{uo}
 in eterna tabnacula. Si ergo
 libero arbito mundi diuiti-
 as respiciamus. eternas p̄cul-
 dubio possidebim⁹. Josaphā
 autem seiscitante. quid ē li-
 berum arbitum. Barlam re-
 pondit

liberum arbitriū ē
 quidem anime racional-
 uoluntas sine p̄hibitione
 cuiquam mota ad quod-
 cūq; uoluerit siue adbo-
 num siue ad malum. sic

auctore gressum. Rursum
 liberum arbitum est. in
 intellectual anime motus
 sui iuris. p̄electio ū est
 ḡsultum desiderium eoz
 que in nob̄ sunt. aut con-
 silium desidabile. Et ip̄a
 enim ethimologia p̄elec-
 tum est. unum p̄ altero e-
 lectum. Tunc ait Josaphā.
 Num q̄d didicit ex hīs ali-
 quando pater meus? Et
 ait senex. Clausis sensib⁹
 mentis. bonum n̄ potest
 suscipere. ad malum uero
 p̄cipiti ruit impetu. Sed
 uēlem inq̄t Josaphat illū
 ista didicisse. Dicit ad eū
 senex. Omnia que sunt in
 possibilia apud homines.
 possibilia sunt apud d̄m.
 quis enim scit situ saluum
 facias patrem tuum?

A uduu enim regē quē-
 dam fuisse. multum
 benedispontem p̄p̄m suū.
 Hoc autem sibi deerat. q̄a
 non habebat noticie illu-
 minationem. s̄ errore ydo-
 lozum detinebatur. habe-
 bat autem quendam consi-

liarum bonum & perfecte
exornatum. et in fide dñi
eruditum. Qui multū gra
uabatur eo quod rex in ta
li intentione uersaretur.
Querebat tamē tempus ut
heret illum ad bonum.
Quadam itaq; die dixit ad
eum rex. **V**eni pambulem
ciuitatem. sicubi forte ali
quid utilitatum inuenia
mus. **D**eambulanti uero
p̄ ciuitatem. tale quiddam
contigit. **V**iderunt lucis
fulgorem p̄ quoddam fo
ramen relucens. et sub
terraneum specus habita
culum. ante quod sedebat
uir. ultima degens inopi
a qui uili ac dilacerato in
dutus erat uestimento. **A**ssi
debat ei uxor sua p̄pinata.
In quo uireo calice in manib;
suscipiente. dulcissimum
melos cantando iocundita
tem ei uxor exhibebat. **T**e
hy qui circa regem aderat
diuiciis ista considerante.
mirabantur quod isti pa
peres & seminudi tam ioc
undam uitam ducebant.

Tunc rex ait consiliario suo.
O miraculum amice. **H**obis
in summis deliciis constitutus
numquam placuit tantū
hec uita quantum istis q̄
paupertate et inopia tenē
tur astricti. **O**portunam
itaq; nactus horam p̄tho
symbolos ait. **Q**ualis o rex
ui detur t̄ horum esse u
ta. **C**ui rex. **O**mnium que
aliquociens uidi miserr
ma. **A**d hoc p̄thosymbolo
dixit. **I**ta bene scias o rex.
quia multum miserabilio
rem uitam nostram depu
tant. illi sc̄i & beati uiri. q̄
ad eternam uitam toto cor
dis affectu anhelant. **Q**uā
modum enim nob̄ uisi sūt
desipere isti. qui cum ino
pia grauentur gaudijs in
dulgēt. sic et nos deliros
& super omnia stultos erer
ne uite q̄temp̄ tores uidi
cant quod momentaneas
delicias sine fine mansuri
s̄ponimus. **R**ex autem h̄
auditis. **S**tupefactus ait.
Que est uita melior quam
nostra. **I**lle respondit. **R**eg

num est sempiternum u
 bi nullus timor mortis. u
 bi nulla miseria. sed sine
 fine leticia. ē. & quis est q̄
 istam meretur interroga
 te rege. p̄thosimbolos respō
 dit. facilius ē ad eam uirtū
 uolentibus tantum. & p̄se
 quitus. ordinatum fidei mi
 teria disseruit. Rex autē
 capacem habens intellec
 tum. dixit ad eum. & q̄d
 actenus obstitit. ne ista in
 diceres. Nō negliencia a
 ut uir ille ista notificare
 distuli. sed excellentiam
 tuam metuens ne t̄ gene
 rarem molestiam. Rex ū
 studiosius. y intencius de
 talibus meditabatur. y p̄
 dictum uirum compellebā
 ut oib⁹ horis ei memoriā
 oīum horum renouaret.
 postea rex ille pie uixit. et
 tranquille. nec eterna pri
 uatus ē beatitudine. Si
 aliquis q̄ pat̄ tuo de hys
 oportuno suggesserit tem
 pore. forte cognita uerita
 te cessabit ab infidelitate.

Ad hec Josaphat

dixit. De patre meo faciā
 deus quod ei placet. ego au
 tem ex tuis sanctis sermo
 nibus mundi agnoscens
 uanitatem. discedē q̄dem
 cogito. et tecum reliquum
 uite mee p̄ agere. ne p̄t
 fluida ista temporalia
 ab eternoz excidam refri
 gerio. Cui senex respōdit.
Si hoc feceris. similis eris
 cuidam iuueni de quo
 audiui quia fili⁹ fuit di
 tissimoz parentum. cui
 pater desponsauit filiā
 pulcherrimā cuidā uiri
 nobilissimo. Nouit autē
 sermonem de nuptijs ad
 puerum. docens quom̄
 se habiturus ēēt. quod
 dum ille audisset. rem
 putans nefandam. de
 manu patris elapsus fu
 gam inijt. Ambulans
 autem declinauit in do
 mum cuidam paupe
 ris senis. p̄pter estum di
 ei. semetipm̄ repausatu
 rus. Tunc filia senis uir
 go que illi erat unige
 nita sedens ante ianuā

f
 2

opabatur manib⁹. ore u^o de
um laudabat assidue. gra
cias ei agens de imo cordis.
hui⁹ autem laudis uim iu
uenis auscultans aiebat.
Quale est studium tuum u^o
tuid o puella? Que respon
dens dixit. Ego sum filia se
nis pauperis. gratias ago
deo. quod me ad ymaginē
suam formauit. cui agni
tionem habere me⁹ u^o. Ju
uenis eximium stupens in
tellectum. patrem adiuit
eiq³ dixit. Da m⁹ uxorem
filiam tuam. At ille pau
perem se dicens. u^o iuuenē
filium nobiliū. h⁹ in con
ueniens eē fatebatur. Cō
tra iuuenis magis instabā
et p^omittens qd⁹ apud eum
maneret. nam ut sup^o
dixi unica pat⁹ fuerat. et
a se eam dimittere nolebat
optinuit tandem. et ueste
mutata quia nobilis fue
rat. puellam dixit uxore
Tunc senex in multis temp
tans eum. ut in omnib⁹
fidelissimum expertus ē.
introduxit in suum cubi
culum. u^o ostendit ei mul

tas diuitias ibi reconditas
et ait ad eum. fili hec oīa t⁹
dabo ex quo elegisti mee be
res eē substantie. Quamille
suscipiens. diuicij u^o honore
supgressus ē omnes melio⁹
tere illius. Dixit ad eum
Josphat. multum conue
niens ē ista narratio. qm
tamen de me dictam non
dubito. P^opter quod tuā
ualde admiratus sum sa
pientiam. h⁹ g^o p^otermis
die m⁹ quod annorum es. u^o
in q^o locis quersaris. ul^o q^o
hui⁹ doctrine habes socios.
fortiter enim anima mea
pendet ex tua. u^o numq^o
a te unq^om separabor qm
diu uixero.

O A & l a g^o respondit.
Annorum sum qua
draginta quinq^o. In deser
tis autem terre sennaar
degens. agonizantes eos
mecum habeo. qui intine
re sup^oni regni laborant.
Jm⁹ inq^od Josphat ista di
cis? Amplius enim septu
aginta annorum m⁹ appa
res. Senex dixit. Siq^odem
a natiuitate meos annos

queris discere bene dixisti quia
 plures quam septuaginta sunt.
 quando autem mundo uuebam
 seruiens peccatis? mortuus
 eram in unioi homine. An
 nos ergo mortis. numquam ui
 te nominabo. **Josaphat** ite
 rum dixit. **Quales** sunt uo
 bis in deserto uictus? unde
 etiam sunt uob uestimen
 ta? **Cui Barlaam** ait. **Nos**
 ter uictus fructus arborum
 siue herbe sunt quas here
 mus profert. pro quibus nullus
 nos impugnat auaricie cau
 sa uel cupiditas. **Panis** etiam
 aliquando nob per uicinos
 fideles fratres ministratur.
Indumenta uero lanea et cilicina
 et melotaria inueterata
 sunt infirmam carnem at
 terentia. **Id** ipsum autem in
 dumentum habemus hyeme
 quid estate. et nullo modo nob
 erueri licet donec inuete
 ratum penitus corrumpatur.
Josaphat autem dixit.
Ubi ergo hoc tuum est quo
 indueris uestimentum?
Respondit senex. **In** usum
 istud a quodam fidelium
 suscepi. iter ad te factum?

Non enim congruebat me
 cum consueta ueste uenire.
Et nunc ecce diuina uirtu
 te quantum in me est mi
 nisterium meum imple
 ui. deique noticiam tibi annu
 ciaui. **De** cetero oportet me
 redire unde ueni. quo cum
 uenero. alieno habitu depo
 sito. ipsum resumam. **Rogat**
 ergo senem **Barlaam** **Josaphat**
 ostendi sibi consuetum uesti
 mentum. **Tunc** exiit **Bar**
laam qua indutus erat ueste
 foetifera. apparuit **Jos**
saphat uisu horribilis. **Er**
at enim tota carnis qua
 litas consumpta. denigra
 taque cutis ab ardore solis
 et ossibus herens et tensa
 ac si pellis subtilibus tenda
 tur calamis. **Lino** uero quo
 dam panno discisso et ual
 de aspero perimetis alum
 bis usque ad genua simileque
 huic pallio circa humeros
 optus erat. **Quod** uidens
Josaphat lacrimatus est. et ait.
Quoniam me de diaboli seruitu
 te liberare uenisti? congru
 um finem tuo imponens
 laborum. edue me de isto loco

et eam hinc? ut soci' tue
philosophie fiam & uite p
petue.

Dixit autem barlam.
ad eum. hynnulum
capree niterat quidam di
uitum. que cum creuisset
naturali ducta affectu. de
sertum desiderabat. Egres
sa g' die qu' dam inuenit
gregem caprarum pascen
tem. et iuncta hy' circuibat
p campos & siluas. Reuer
sa tn ad uesperum. denuo
summo diluclō famuloy
neghencia cribat. y silues
trib' aggata capreis. pascē
bat cum eis. Ministri diui
tis h' senaentes? ascensu e
quis abierunt p eas. & suā
quidem capream uiuam cō
phendentes & domum re
ducentes. de cetero exire phi
buerunt. Reliquū ū psequi
ti ggem? alias occiderunt. a
lias retinuerunt. Eundem
namq; modum timeo fieri
in nobis si me subsequaris.
Nam & iam tuo g'lorio care
bo. ne multoy maloy auct
tor meis frīb' existam. Sz
mult hoc dñs. te qdē nunc

signari signo baptismatis
et manere in regione ista.
et omnem iusticiam firmi
ter custodire. Cum autem
omnium bonoy dederit auct
tor. tunc uenies ad me? et
reliquum p'sentis uite si
mul habitantes ducemus.
Confido enim in domino q
niam in eterna requie con
iuncti erimus.

Quo Audito iterum lac
matus est Josaphat?
et ait ad senem. Consum
mato baptismate. & assip
tis a me pecunijs ad uictum
tuum fratrumq; tuoy. ua
de in pace ad locum conuer
sationis tue? y ora p me. ut
deus pficiat quod cepit in
me opari. Cui Barlam dix
it. De baptismate phibicio
nulla? immo ogruit opus
istud gsummar. De pecu
nia autem quam nobis pol
liceris satis admiror? quod
putas nos egere. qui celesti
bus diuitij habundamus.
Talibus sermonib' Barlam
instruens filium regis? et
ad diuinum pparans bap
tismum. ieiunare y orare

ei indixit. frequenter ad
 eum etiam ingrediebatur
 totam ex integro seriem or
 todore fidei insinuans. et
 ewglijum recitans ppheta
 rum y aploz sententias ex
 posuit. In ipsa autem die
 qua baptizatus erat. intuli
 lit ei dicens. Ecce x̄ suscipi
 ens signaculum. Crede ḡ i
 patrem. y filium & sp̄m sac̄
 tum. Sanctam q̄ indiuidy
 am trinitatem in t̄bus p̄so
 nis. y unam deitatem glo
 rificandam. diuisam quide
 m p̄sonis. et p̄sonarum p̄p̄e
 tatib⁹ unitam ū in substan
 cia. Et huc dictis. baptiza
 uit eum in nomine patris.
 & filij. y sp̄e sc̄i in piscina
 aque que erat in parady
 so eius. uenit q̄ sup eum ḡ
 cia sp̄e sc̄i. Reuersus ḡ ad
 hospicium suum. missam
 celebrauit. tradidit q̄ in
 tacta x̄ misteria regis filio
 & benedixit d̄m. grates re
 ferens p̄ tantis beneficijs.
 Multis q̄ sermonib⁹ y exor
 tacionib⁹ illum assidue do
 cebat. et frequenter ut su
 p̄ diximus. ad eum uenie

bat. p̄ baptismum ū solito
 frequencius insistebat. mo
 nens ut susceptam gratiam
 c̄ate uiuendo conseruaret il
 libatam. y gloriam despice
 ret humanam.

Ministri
 ū uiuenis et pedagogi.
 frequenter inticum Barlam
 ad regis filium uidentes mi
 rabantur. Unus autem q̄m
 quasi fidelissimum y ḡtissi
 mum in palacio filij sui rex
 constituerat. ait ad filium
 regis. Nosti utiq̄ domine mi
 quantus patris tui timor
 inē m̄. et quanta mea erga
 ipsum fides est. ideoq̄ me
 tibi seruire p̄cepit. Hunc
 autem uirum hunc extrane
 um crebro uident colloque
 tem tecum. uereor ne for
 te sit secte x̄anorum. aduer
 sus quam ualde hostiliter
 fuit pater tuus. Tu ḡ ul
 regi de ipso notifica. aut
 ammodo ab eius cessa collo
 catione. Si autem h non
 uis facere. eice me a facie tu
 a. y alium in loco meo pos
 tula patrem tuum int̄du
 cere. Josaphat autē dixit ad

illum. hoc ante omnia Zardan fac. Ingredere tu in cortinam. et audi illius sermocinationem ad me! et sic dicam tibi quid te oporteat facere. Venturo namque Barlaam ad eum? introduxit eum post cortinam? et occulit illum. Ingresso itaque senes dicit Josaphat. Recapitula mihi doctrinam tuam ut arcus cordi meo infigatur.

Exorsus itaque Barlaam plurima de deo et fidei pietate pronunciauit? et de primi hominis creatione quam deus hominem ad ymaginem suam formauit. Ab exordio autem reuoluens. in longum pergit sermonem. prout ad dominum orationem fudit. et sic ad hospicium suum rediit. Regis itaque filius Zardan accersiens. et illius temptans amorem? dixit ad illum. Audisti qualia seminator uerborum in direxit. seducere me uolens uanis suis promissionibus? et ab alienare a iocunditate per-

sentis uite? Zardan uero ait. Quid tibi uisum est domine mi rex. famulum tuum? Huius enim in corde tuo alius ascendit se huius uiri sermones. Nisi enim hoc foret? non utique tam libenter. immo incessanter cum illo fabulareris. Si ergo beneplacitum tibi doctum illius apparet. et duriciam talem et laborem sustinere prout dirigatur uoluntas tua in bonum. Ego autem quid faciam? Ad huiusmodi quidem austeritatem. nec respicere ualens. timore etiam regis sollicitus sum ignorans quid respondeam illi. Nam negligentius preceptis suis inuigilans. hunc uirum ad te uenire promisi. Tunc ait ad eum regis filius. Ego quidem consulens salutem tue feci hec et te audire inauditam sapientiam cogitavi. ut me salutifere regenerationis societate ascerem. Sed te durum ad ea que bona sunt uideo et stolidum. Si uero ista patri meo manifestaueris? nichil aliud efficies. quam quod curi-

animum illius implebis.
 Verum si illi gram uis in
 pendere? nichil horum uq;
 ad oportunitatem temp' isinu
 a. Talia qdem ad ipm loque'
 uisus est in aquis seminare
 Nam i animam stultam. n
 m'ibit sapientia.

Ma h e u Bar
 lam ueniens? de pro
 fectione loquens. Josaphat
 illius non ferens separacio
 nem. animo t'itabat. et la
 emis oculi eius grauabāt.
 multa tunc ei sener locutu'
 ē. rogans ut in bono quod
 inchoauit pmaneret. Tunc
 ille nolens sem ampli' labo
 res incutere. & ab itinere p
 hibere? simul etiam metues
 ne zardan pderet cū regi. &
 tormentis interiret. dixit
 ad illum. U' de in pace ma
 gistroz optime. & mee mi
 serie in tuis scis oracionib'
 ppter dñm memorare. Deñ
 rogauit eum ut modicam
 pecuniā ppter labores ues'
 ciperet? s nulloim optanū.
 quam petitionem quia sener
 non admisit. rursus Jos a

phat instabat orans. ut la
 neum istud uestimentum
 et asperum pallium. ob me
 mouam magistri sibi relin
 queret. & ut contra dyaboli
 machinamta illud tutam
 haberet. Acqueuit sener
 et uetera ciliciola reinduit
 nam noua cum eent obla
 ta respuit. & sic uestimēta
 sua Josaphat indulxit. Qu
 ille cum gaudio suscepit?
 omi serico & purpura pre
 ferens. Cūq; diu multūq;
 Josaphat ad ultimum ua
 le illius lamentaret? surrex
 it Barlaam. & oracionē fun
 dens eum dño intentissi
 me conmdabat. Cumq; fi
 nisset oracionem amplexa
 tum filium regis. osculū
 pacis in fixit. p' hec egre
 diens gaudio plenus? grati
 as egit dño dō q' prosperū
 fecit iter suum et ad in
 pleuit ppositum.

Josaphat autem pquā
 Barlaam egressus ē. in ora
 tionem semetipm dedit?
 et lacrimis feruentissimi
 erumpentibz dixit. Saluū

me fac d's. & conforta me
indignum famulum tuū
qm̄ omni spe deditus sum
nisi tuū subsidium impē
das. **E**cce auctor salutis me
e. p̄ceptor disertissim⁹ dere
liquit me. **E**t tunc itaq; Jo
saphat omni custodia atē
debat sibi metip̄i puritatē
corp̄is et anime uigilanti⁹
seruans. in abtinentia uiuē
et uigili⁹ totis noctibus.
Fiebat ad eum frequenter
regis aduentus. et eius ad
ipsum regem uocatio. **Z**ar
dan ū ille talem illius sen
tiens conuersionē tristitia
replebatur. nesciens quid
ageret. ul' ad quem finem
inceptum istud pueniret.
Tristitia deniq; intantum
in eo p̄ualuit. ut domum
rediens se infirmari ū
mulant. **Q**uod ut innoticia
am regis puenit. alium p̄
illo filio ministrare direx
it. **I**pe etiam sollicitudinē
salutis zardan gerens medi
cum ei mittit p̄batissimū.
et omne curationis studiū
ei iubet impendi. **P**hysicu⁹

itaq; sciens quia zardan
regi carus erat. uigilanti⁹
ei intendebat. **Q**ui dum cer
eius cognouisset de uiri do
lore. renunciauit n̄ eē gen
morbi. sed defectionem quā
dam que uirum detinebat.
Remandauit rex se postera
die uenturum. ad zardan
uidendum. **Z**ardan autē
hoc nuntio audito. summo
diluculo surgens p̄uenit
regem. et ingressus adora
uit eum sup̄ terram. **R**ex
autem dixit. **Q**uare tibi uim
intulisti? **I**go p̄ter uiam
amiciciā te uisitare dispo
siui. ne grauareris ad me
ueniendo. **C**ui ille stultū
esse aiebat. si ad se uiden
dum pateretur regem fa
tigari. cum non eēt causa
ei certe egritudinis. sed do
loris ⁊ cuiusdam anxietatis.
Rex autem seiscitante de
fectionis causam. respondit
et dixit zardan. **M**agnū
m̄ piculum imminet. et
maximis me dignum iu
dico tormentis. quia p̄
ceptis ur̄is minus inuig

lam. Tunc ait rex. Que est
 ista negligentia? ul' quis ti
 mor te detinet? Respondit
 ille. Circa dñm meum fili
 ū tuū minus cautus fui.
 Nam qdam malignus ho
 mo ueniens? locutus ē ei
 de secta xanorum. Deinde
 minutatim que a senes eius
 filio acta fuerant & qm tot
 effectus sit insinuauit. ad
 dens quid nom senis eet Bar
 laay. Adierat autem
 p̄us rex de Barlaay? y de
 summa abstinencia eius. C
 g talia audisset totus obri
 guit. furore et insania agi
 tatus? uissit q̄ uocari arachi
 quendam nomine pmū ei
 in omnibus consily suis. et
 in astronomi eruditum.
 Cui ad se uocato. rex cum m̄x
 ima defectione cordis q̄ sibi
 contigerant enarrauit. Ara
 chum autem confusione regi
 et t̄stie opatiens dixit. O
 rex uoli turbari. Ante om̄ia
 istud faciendum ē. Malignū
 Barlaay q̄phendere curem?
 Et si hunc q̄sequi poterim?
 nostra spe non puabimus.

Sz idem ip̄e aut uerbi per
 suasory. au diuersi tormē
 tis coactus. etiam nolens cō
 fitebitur falsa y erronea
 se dixisse. et filium tuum
 dominū meum paternū
 docma sequi suadebit. Si
 uero illum conphendē neq̄
 uerimus? alium cognosco
 senem heremitam solitari
 um qui uocatur Sachoz
 similem Barlaay p̄ om̄ia.
 Sed iste de nostra secta est?
 et magister meus in lite
 rarum eruditione fuit.
 hunc ḡ adibo nocte? cunc
 taq̄ notificabo ei. Deinde cap
 tum esse ~~Barlaay~~ diuul
 gantes hunc eribebimus
 qui et Barlaay se nomina
 bit. & docmata xanorum
 se tueri sim labit. Post
 multam disputationem?
 ipse quasi responsione de
 ficiens potenter supabit.
 Cum ḡ filius regis hunc
 uictum uiderit nostrōq̄
 uictores. libenter p̄ceptis
 tuis rursus obediet. Conū
 tet etiam ille q̄ personam
 Barlaay assumet. y semet

ipm confitebitur errasse
hūc g̃ auditis rex nimis ē
gausius? et consiliū arachi
plurimū commēdabat. Qui
a g̃ Barlaam nouiter disces
serat. apprehendē festinabat.
Quod rex misit p̃ Barlaam.
Lancearij igitur et in
sidiatorib' missis: omnes ex
itus uiarum rex occupauit
vnam et ip̃e cerciorem ex
omib' ascensu equis agredi
ens p̃culdubio illum pro
cupare studebat. In sex g̃
diebus nichil pficiebat. De
niq; ipse in quadā uilla
pauans: arachum cū plu
rimis militib' usq; ad sen
naar heremum direxit:
illum p̃stolans in palatio
qd̃ in prefata uilla extruc
tum fuerat. Profectus au
tem arachis puenit ad sen
naar: omnes q; loci illius
habitatores cont̃bavit. Qui
bus se n̄ uirū uidisse asse
rentib' n̄ audisse. desertū
petijt. Multo itaq; spaci
o em̃so montes circumde
dit. & p̃ abrupta quedam
manibz et pedibz rependo

cum t̃ba que secum erat
ad crepidinem cuiusdā mon
tis puenit. sup̃ quam stans
uidet sub ip̃o monte cune
um heremitarū deambulā
tem. Et statim p̃cepto p̃nci
p̃is sup̃ eos unanimiter
irruunt. & p̃currentes cir
cumdederūt eos q̃i bestie fe
roces. & hos tenentes p̃nci
pi p̃sentabant. Ille ū qui p̃
cedebat eos sicut abbas. perā
portabat laneam plenam
reliq̃is quorundam sanctorū
patrum. Considerans ū ara
chum illos: p̃quam n̄ uidit
Barlaam agnoscebat q̃ppe
eum. contristatus est ualde
et dixit ad eum quem uide
bat regem monachorū. Abi
est erroneus ille? qui filiū
regis seduxit? Tunc ille q̃
portabat peram respondit
dicens. Non ē ille inter nos
sed inter uos habitacionem
habet. At p̃nceps. Cognos
cis illum? heremita respon
dit. Noui seductorem qui
uocatur diabolus. q̃ et ap̃d
uos habitat. Principe se
de Barlaam interrogasse n̄

de diabolo respondit here
 mita. Si inquit Barlam
 requiris? dicere debebas.
 Ibi est qui ab errore filiū
 regis liberauit? Ille enim
 frater noster homo sancti
 simus est. et numquam a
 liquem decept. Sed ex mul
 to tempore iam n̄ uidimus
 eum. Et ait p̄nceps. habita
 culum eius nob̄ ostende.
 Heremita dixit. Si ille uos
 uidere uoluisset. utiq; ioc
 eursum ur̄m exisset. Nob̄
 autem n̄ licet cellam eius
 ostendere. Iratus itaq; p̄n
 cept. mortem ei intermina
 batur n̄ continuo barlaam
 ostenderet. Quod cum illi
 negarent. diuersis pe
 nis afficiēbat eos. et
 uinctis post terga manib̄
 secum ad regem p̄duxit.
 Quos toruis oculis intuen
 rex? inter uerbera cedi q̄p
 pe illos iusserat. dixit ad
 illum qui peram gestabā.
 Cur defunctorum ossa cir
 cumfertis? Si q̄ illos amā
 tes ossa eorum baulatis.
 hac hora ponam ⁊ uos cū

ipsis. Senex dixit. Luce
 clarius nosti. quod ossa
 mortuorum mortis memo
 riam uiuentib̄ inueniat
 Tunc rex ait. Ab hac nu
 gacitate discedens. confes
 tum barlam ostende michi.
 Senex respondit. fac quod
 uis n̄ obtempabim̄ p̄cep
 tis tuis. quia non leue est
 peccatum si dilectum fr̄em
 nostrum p̄diderimus. Quo
 audito rex iussit lingua
 eorum abeidi. oculos erui.
 manus q̄. et pedes detrim
 cari. Quod sine mora mi
 nistri crudeliter exequē
 tes. sc̄os dei trucidauerūt.
 At illi gr̄as dō. feliciter p̄
 amore regni celestis cōsuma
 ti. illud cum gaudio adepti
 sunt.

Hy' itaq; pie cōsuma
 tis. rex arachi consi
 liario suo dixit. Primo ir
 rito ad sc̄dm respice consili
 um. ⁊ nachor accersire stu
 de. Intempesta itaq; noc
 te. arachis speluncam il
 lius adiuuit. in qua diui
 nationum artibus uaca

agente

bat. Quem de omni euentu
filij regis instruens ad regē
pduxit. p̄sentans eū quasi
Barlaam cepisset quem se
se ille simulabat. Tunc
rex in audientia astilntū
p̄ncipum dixit ad eum.
Tu es demonis opator Bar
laam? Respondit ille. dei
opator sum et non demo
num. Noli ḡ in malum di
cere. Gratias enim in refer
re debes. quia ab errore li
beraui filium tuum. et ue
ro deo credere feci. insup
uirtutum dote ornaui.
Rex itaq; se fingens iratū
nisi inquit humanitas ip
sa ate modicum licet par
cendo differret. inaudita
morte te punirem. Sic lo
cutus arachi illum dilige
tissime custodiendum tra
didit. & auditum est cap
tum eē Barlaam. fama q; p
uenit ad regis filium. Quo
audito uehementissime do
luit. n̄ continere se alacri
mus potuit. Sed d̄s sup̄ hūc
misericordiamotus. gaudi
um illi interius infudit.

et puisionem nocturnam
iuuenem gfortauit. Rex au
tem ita se habes. immensa
refererat arachi gratias spe
rans se obtenturum q̄quid
machinauerat.

Post duos autem dies
p̄git rex ad palatium
filij sui. & hunc in occurſu
suum egressum n̄ est oſen
latus ut solebat. sed ingre
sus est cubiculum et mēſ
sedit. Deinde filium aduo
cans ait. fili mi que ē ista
fama que auribus meis in
sonuit? et defectionib; am
mam meam conburi?
Nullus ūquam pater ina
tuitate filij tantum gau
sus est. q̄ntū ego uirtua
et nūquā tantum
eum puto ḡstatum q̄ntū
in ḡstatus sum. Camer
em meam desperisti. adu
lationes seductorum cōsili
o meo p̄tulisti. & deorum
nostroz cultu p̄posito seruis
ti deo. Quare hoc fecisti?
An non oportebat te in am
plius obedire. et mea sequi
doemata? quam dolosi ac

putidi sensus obaudire fa-
 tuitati & stultiloquy?
 Sed nunc fili karissime
 in pat' tuo acquiesce. et ue-
 ni sac'fica pius et mansue-
 tis dijs centum tauros si
 forte libaminibus eos pla-
 care poterimus. ut ueniam
 tante offensionis t' indul-
 geat. Multa itaq; uanilo-
 quia rege p'ereunte. et deos
 laudante. uident uueni
 quia proditum fuit suu
 misterium? confidentia
 repletus ait. Quod circa me
 actum e' dne pater num-
 quam negabo. Tenebras
 fugi. ad lumen cucurri?
 errorem deserui. ueritati
 acquieui. Xpm uerum de-
 um cognoui? ydola uana
 abieci. In cui' nomine bap-
 tizatus sum? et glorifico
 unum dnm in t'bus perso-
 nis. qui est uerus et sem-
 p'ternus ds. Non uiolabo
 fedus quod pepigi cum eo
 & si miles me oporteat pro
 eo mori numquam eum

R negabo.
 Rex igit' ut h' audiuit

furore incomphensibili ar-
 reptus. frendebat dentib?
 et dicebat. Si meo n' obedi-
 eris consilio. et a mea dis-
 cesseris filiacione. ea t' faci-
 am. que n' hostibus unq;
 ostendi. & h' dicens. illum
 quidem p'pter natalem a-
 morem punire non po-
 tuit. sed surgens cum ira
 discessit. & dixit. Utinam
 numqua' natus esses. Quo
 discedente. uuenis ingre-
 sus cubiculum suum ora-
 uit p'pensius. Post oratio-
 nem uero sensit consolati-
 onem in cor suum descen-
 disse. et tota nocte perse-
 uerauit in oratione. Rex
 autem arachi amico suo
 notam faciens pueri con-
 stantiam. consilium ab
 eo accepit blandicij n' du-
 ris sermonib' opus ee. Ve-
 nit itaq; sequenti die rex
 ad filium. et sedens p'pus
 aduocauit eum. & amplec-
 tens eum osculatus e'. dep-
 cans eum ut patrem ag-
 nosceret. et ei obediret. Ju-
 uenis aut' constanter asse-

rebat se hoc non facturū.
nec p amore parentum
animam suam pditurū.
Hus rex auditis sermonib'
p̄meditatum cum arachi
consilium ad effectum p̄
ducere uolens ait puero.
Oportet te fili meis in om̄i
bus obedire p̄ceptis. **S**ed
qm̄ durus in existens ita
fortiter resistis tuam se
quens uoluntatem ueni
ut ambo credam̄ uerita
ti. **E**t qm̄ barlam ap̄d me
ferro uinctus tenetur. e
dictum statuam ut om̄s
x̄ani q̄ Galilei sine timo
re conueniant. et sic com
muni considerabimus de
liberatioē ut ul' cum bar
lam fidem ur̄am sequam̄
ul' uos psuasi ab hac uani
tate cessetis. **P**rudens aut̄
regis filius p̄ diuinam ui
sionem p̄cognita pat̄s fac
tione ita respondit. **V**olū
tas dñi fiat fac sicut dix
it̄ h.

Ite & is itaq; pu
niuersum regnum direc
tis. p̄cipiuntur tam x̄ani

quam deoy pontifices, ma
gi et aruspices in p̄sentia re
gis sine timore conuenire. su
am quisq; sectam defensurū.
Conuenit itaq; ex gentilib'
multitudo maxima. de x̄ani
ū unus solumm̄. ceteris om
nibus p̄emptis inuentus.
in auxilium illius uenens
qui putabat̄ esse barlam.
nomine barachias. **I**ste au
tem cum eēt fortis animo.
solus p̄cessit ad agonem ue
ritatis. **P**residente ḡ rege
in t̄bunali ex celso. considerē
sibi filium uisit. **I**lle aut̄
deferens n̄ in eodem solio.
tam iuxta eum sedit. **A**ssis
tentibus cunctis in loco et
in ordine suo. adducitur
nachor simulans se barlā.
esse. **T**unc rex ait rethorib'
suis. **E**cce certamen uobis
adiacet. **D**e duob' alterum
fiet hodie. **S**i ḡ uiceritis bar
lam. glouam ⁊ dignitate
⁊ munera ame. ⁊ ab omni
senatu ḡsequemini. ⁊ coro
nis uictorie coronabimini.
si ū sup̄ati fueritis. omnia
uestra tolent. ⁊ mortua

dentini: et ut memoria
 uestra auferatur de terra
 filios uros phenix qdemp
 nabo seruituti. **H**us ita a
 rege dictis: filius illi' ait.
Judicium tuum iustum e
 o rex. Sed et ego eadem di
 co magistro meo. **E**t conuer
 sus dixit ad nachor. **H**osti
 o barlam qm me seduxis
 ti uerbis tuis? & auertens
 a paterno cultu offendere
 me fecisti dnm patrem
 meum? **S**i g iminentem
 luctam uiceris et uera tua
 docmata ee ostenderis? tu
 plus glorificaberis qua os
 qui ante te fuerunt. **S**i au
 tem auctor confusionis in
 hodie extiteris. manib' mei
 cor tuum extrahens. et lin
 gua me uindicabo & ne ce
 teri similiter filius regu il
 ludant? totum corp' bestis
 denotandum dabo. **N**achor
 itaq; ad hec uerba totus in
 tremuit. & cognouit satius
 esse filio regis adherere. qm
 nus euaderet tantum peri
 culum. Totum autem p di
 uina pudentia fiebat. qd

ex sequitib' patebit. **U**t eni
 ad uerba uenerunt utriq;
 cultores. nachor iste quem
 admodu quondam ba laa
 qui maledicere isrl' uenerat
 econtrario benedixit. Sed
 et iste multis phylosophis
 restitit.

Sed e h te itaq; rege i
 throno. & filio ipsius
 omnibusq; qui aderant ta
 centibus? unus rethor aly
 sapientior dix' ad nachor.
Tu es barlam qui deoz cul
 tu auferre & euacuare labo
 ras? et regis filium decepis
 ti? Respondit nachor. **D**eos
 quidem falsos respuo. filiu
 autem regis n' decepi. sed ab
 errore liberaui. **E**t rethor
 dixit. **C**um criminij & mira
 biles uiri qui omnes artes
 inuenerunt. & cuncti reges
 et pncipes mundi deos un
 mortales nominauerunt &
 adorauerint? qm tu audes
 aduersus eos mugire? **A**t
 nachor rethorem illum
 nulloom iudicauit responsi
 one dignum? manu aute
 silentium indicens. sic ad

omnem multitudinem
exorsus est. Ego consideras
celum et terram mare et
omnia que in eis sunt?
miratus sum ornatum e-
orum. Videns etiam mun-
dum & omnia que in eo
sunt secundum necessita-
tem moueri? intellexi mo-
uentem & tenentem dñm
ēē. Omne enim mouens for-
tius est moto. & tenens for-
tius ē tento. Ipsum autē
dico ēē dñm qui tenet omni-
a. et p quem omnia gstituta
sunt. Manifestum ē o rex?
quia tria genera sunt in
mundo. xani & iudei? et
deoz cultores. Videam? itaq;
qui sint participes erroris
& qui ueritatis. Caldei uti-
q; errauerunt post elemē-
ta? et ceperunt colere crea-
turam potius quam creato-
rem. & facientes ymagine?
statuerunt in temple? & cus-
todiuunt ne a furibus rapiā-
tur. Si g elementa corrup-
tabilia sunt. qm statue? ad
eorum honorem facte sunt
dij existunt? qui putant

celum dñm ēē eiānt. Nam
uidemus ipm uolubile ēē
ppter quod cosmos uocatur.
Cosmos autem fabrea est ali-
cui? artificis. Quod enim fa-
breatum est. inuēū habet et
finem. Mouet etiam cum
stellis et luminaribz suis?
et ideo n̄ est dñs sed ē op dei
Qui putant terram ēē deā
errant. Conculcat ab homi-
nibus & iumentis. sanguine
interfectoz inquinatur?
effoditur? mortuoz tera fit.
Sic g pbatur deum n̄ esse t-
ram? sed opus dei. ad utili-
tatem facta in ipsa habitā-
tium. Aqua etiam n̄ est de-
a. sed opus di. quia polluit?
corrumpitur. calescit igne
frigore congelatur. & ad cū-
torum sordium ablucionem
assumitur. Ignis utiq; nō
est deus sed opus ipius. ad
usum mortalium conditus.
quoz et domino subditus
est. Incendit. extinguuntur.
multisq; modis corruppi-
tur. mortuozū cadauera cō-
burit. ad elyandas & assā-
das carnes. plibitu hōium

hominū

circumfertur. **Q**ui opinantur
 solem deum esse erant. **A**gi-
 tatur enim de signo in sig-
 num. defectum luminis pa-
 tit. diuisionem habens cum
 ceteris astris. & p se nulla po-
 testate n ex iussu di potitur.
Similiter uidemus de luna
 fieri. Non sunt g dij sed o-
 pus dei. Qui putant homi-
 nem dm ee errant. Uidemus
 quippe illum moueri mul-
 tis modis. senescentem etia
 se nolente. Aliquando aute
 aut letatur aut istatur. **I**n-
 diget etiam cibo & potu et
 multas tbulationes patit.
 et post omnia morte finit

Non conuenit g ut homo ds
 ee credat ne et ds homo cre-
 ditus talib' sub ee dicatur.

Te h i a g v s
Ad grecos? ut uideam?
 quid & ipsi de deo sentiāt.
Inducitur ab eis ante omis
 deos saturnus. & huic sac-
 ficant filios suos. Qui ge-
 nuit multos filios de rea?
 et insaniens comedit eos.
Auunt autem iouem abcidis
 se uirilia sua y precisse in

mare? unde uenus fabulo-
 se dicitur nata fuisse. **A**lli-
 gans autem patrem suum
 iupiter piecit intartarum.
Conuenit g hunc deum esse
Inducunt ipsum iouem tns
 formatum in taurum ppt
 europam. & in aurum ppt
 danem. & in cygnum prop-
 ter hydram. et in satirum
 ppter antiopes. et in fulm
 ppter semelen? et ita genuit
 se ex eis filios multos. liberu
 scilicet & ritum & amphio-
 nem. erculem & apollinem
 et perseum. castorem q; et
 pollucem. & helenam. & Ba-
 damantum. & sarpidonam
 et nouem musas. **Q**um g 9
 gruit deum ee adulterum.
 vel homicidam? **V**lcanum
 inducunt dm ee. iustu clau-
 dum & tenentem mallu
 et forcipes. y ferream ar-
 tem exerentem uictu' gratia.
Qum deus est egenus et claud?
Mercurium inducunt dm ee
 cupidum & furem & magu
 uersipellem & sermonu inter-
 ptem. **S**z n quenuit deum ee
 talem. **A**sclepium inducunt

medicum. potiones & empla-
stra opponentem uictus gra-
uissime autem a ioue ful-
mine ictus interijt. Mars
autem inducitur deus esse
belligerator & zelotes. & cupi-
dus multarum rerum. Nouis-
sime adulterio petto cum
uenerere. ligatus est a paru-
lo cupidine. & uulcano. Ba-
chum autem inducunt dñm
nocturnas agentem festiui-
tates. & magistrum ebetatis.
auferentem uxores primorū.
Nouissime ū occisus est. Apol-
linem q̄ inducunt dñm esse
arcum & pharetram gestan-
tem. aliquando autem cytha-
ram & tybiam. diuinantem
hominib⁹ mercedis gratia.
Sed n̄ quenuit dñm eē cythari-
tam. ut p̄ mercede cythari-
zet. Dianam inducunt
uenatrem. & hanc cer-
tare in montib⁹ ut canum
instigatione aliquem cape-
ret ceruum aut capream.
Venerem adulteram deam
esse dicunt. que aliquando
martem. aliquando anchy-
sem. aliqñdo adonidem me-

chum habuit cui⁹ et mortē
deflet querens amasium su-
um. Adonidem etiam indu-
cunt deum uenatorem. ab
apro uolenter p̄focatum. &
mortuum. Quñ ḡ deus est
mechus. & biothanatus. hec
omnia & multo plura t̄pro-
ra inducunt greci de dijs su-
is. de quorum factis homines
sumentes exemplum. p̄p̄rāt
omnem iniquitatem et lux-
uriam.
Egyptij autem stoli-
diores omnibus gentibus.
stuleus errauerunt āma-
lia insensata & arborese ado-
rantes. Nam in p̄mis colebāt
ysis. habentem eundem et
fr̄em et maritum osyrum. q̄
interfectus fuit a fr̄e suo ty-
phone. & ideo fugit ysis cū
hyro filio suo. in biblum syri-
e querendo osyrum. donec
creuit horus. & interfecit
cyphonem. Qui cum ita mi-
sere uixissent. nec semerip-
sos adiuuare potuissent.
q̄m aly⁹ succerent. Quidam
etiam coluerunt ouem. q̄
dam hircum. Aly ū utulū

et porcum. n̄ nulli coruū
 ac accipitrem. & uulturē
 et aquilam. alii autē cat-
 tum & canem. lupum. asi-
 num & simiam & aspidē.
 plures etiam cepe & alliu
 et alias creaturas. Errore
 ḡ magno errauerunt egyp-
 ty. caldei. & greci. talia ad-
 orantes. et uarijs elementis
 seruientes. Talibus autem
 n̄ potest numen diuinita-
 ti congruere. Ostensum ē ḡ
 o rex om̄s istos multoz de-
 oz. cultus pditionis eē opa.
 Veniam' itaq; ad iudeos. &
 uideam' qđ et ipi de dō se-
 tiant. Istos eduxit deus ex
 egypto in manu forti. et bia-
 chio extento p̄ moysen pro-
 phetam. et multis pdigys
 et signis ostendit illis uir-
 tutem suam. Sz semp̄ in ḡ-
 ti exiterunt. Nam sepius
 dy' gentium seruierunt.
 et ad se nullos p̄phas occi-
 derunt. Deū postquam
 placui filio dī. ut ueniret
 in terram. negantes eum
 t̄diderunt poncio pylato &
 crucifixerunt eum. sed ille

morte superata. tertia die
 resurrexit. Colunt etiam
 nunc iudei dñm omnipotē-
 tem. sed non sedm̄ scienti-
 am. Nam xp̄m negant fili-
 um dī. et sunt similes cete-
 ris gentibus. licet aliquan-
 tulum ueritati appropinq̄-
 re uideantur. **I**sta autem
 de iudeis dicta sufficiant.
Xp̄iani ū a x̄ dicunt. Si enī
 filius altissimi uocatur. Qui
 de celis descendens p̄pter sa-
 lutem hominum. natus de
 sp̄u sc̄o. ex a a R i a imacu-
 lata uirgine. absq; uirili se-
 mine. apparuit hominib'
 ut eos ab errore multorum
 deorum liberaret. Qui sp̄o-
 te p̄pa morte gustata. post
 tres dies resurrexit. et qua-
 draginta diebus cum disci-
 pulis uersatus celos ascend.
 Qui discipuli duodecim p̄
 totum mundum dispsi. e-
 uūngl̄m quod ab eo audie-
 rant p̄dicabant. quorum
 unus in istam regionem ue-
 nit. & fidem istam docuit.
 Alii autem similiter p̄ mul-
 ta signa. plurimas gentes

in toto orbe terrarū con-
uerterunt. unde usq;
hodie pdurant. yxani uo-
cantur. Innocenter ui-
uunt. nulli nocent. ab o-
ni malo abstinent. inimi-
cis benefacere student. p-
e mori gloriosum dicunt.
Et ut noueris rex. quia nō
a me ipō dico. intuens sc̄p-
turas xp̄ianoz. inuenies
nil falsum me dixisse. Be-
ne ḡ intellexit filius tuus
& bene edoctus ē seruire
dō d̄potenti. ut in futuro
selo salutem adipiscatur.
Hactenus sermo meus rex
a ueritate in mea mente p-
nuntiatus ē. Qua p̄t̄ stul-
ti sapientes tui quiescant
uana ḡtra xp̄m loqui. Expe-
dit omnib⁹ nob̄ creatorem
nostrum colere & ydola de-
relinquere. ut euadentes
tormenta. heredes sim⁹ ui-
te eterne.

Vt autem dixit ista na-
chor. rex quidem fu-
rore concitabatur. Rethores
autem multi stabant. nō ua-
lentes contra dicere his que

dicebant. filius autem re-
gis exultabat. & benedice-
bat dñm. Rex autem qm̄
uis nimis iratus fuisset na-
chor. nil tam mali ei face-
re poterat. eo quod corā oī-
bus uisserat. ut sine ullo ti-
more ageret p̄xanis. Mul-
tum tamen contradicens sub-
iungit p̄ enigmata. ut cede-
ret instantie disputandi. &
pateretur se uinci a rethori-
bus. Sed nachor multo ma-
gis conualescebat. dissoluens
omnes p̄positiones et silogis-
mos eorum. P̄tracta ū usq;
ad uesperā disputatione. ut
sit rex solui concilium. q̄ di-
e sequenti de his t̄taturū.

Filius autem
regis ait. finem uis to-
uidicio tuo ipone dñe rex.
et magistrum meum p̄mit-
te hac nocte. ut conferam⁹
mutuo qd̄ eras respondeam.
Si enim magister meus fue-
rit cum aduersariis suis. mi-
nis ḡstabit cum solus mi-
tantos possit erubescē. Sup̄-
tus rex euidentia sermonis
concessit nachor filio sp̄e

ad huc in illo retinens. q̄i
 facturum quod p̄miserat.
 Abijt itaq; Josaphat ad pala-
 cum suum? habens secum
 nachor. Singulariter autē
 illum aduocans ait. Ne pu-
 tes me ignorare quis sis. Sci-
 o enim te ēē sc̄m barlam? s; nachor
 astrologum. Pluri-
 mas autem tibi gr̄as refero
 q̄a defensor ueritatis factus
 es. & falsorum deorum deny-
 dasti t̄pitudinem. Ego autē
 duabus de causis curauit te
 mecum ducē. ne rex tormen-
 tis te afficeret quod n̄ pla-
 cita ei p̄nunciasti. & ut gr̄a-
 am quam opatus es t̄ recon-
 pensarem. **I**ntellige itaq; na-
 chor intellectualis existens
 xp̄m solum desid̄a. ut sicut
 dixisti regni illi heres esse
 merearis. Nachor autem cō-
 punctus corde respondit.
 Domine mi rex noui uerū et
 unum d̄m. & nunc reiciens
 omnes uanitates. quāta uolo
 ad uiam ueritatis.
Tam impossibile m̄ uidet̄.
 ueniam peccatorū meorū po-
 se adipisci q̄ scienter & ig-

noranter co nmissi. **J**osaphat
 autem confortans eum dixit.
Nulla o nachor. nulla sit t̄
 de hac re dubitacio. **S**crip-
 tum ē enim. Possibile ē deo
 de lapidibus istis suscitare
 filiū abrahe. **O**mnes ad se
 uementes suscipit cunctis
 medet̄. dicens qd̄ maximū
 sit gaudium in celo sup̄ u-
 no peccatore penitentiam
 agente. **M**ulta in hūc mo-
 dum p̄loquens. roborabat
 sp̄m eius. **A**it nachor cōti-
 nuo ad illum. **B**enedictus
 sis a d̄no prudentissime iu-
 uenis. **S**i q̄ t̄ placet. regis fa-
 ciem ulterius n̄ uidebo. **T**ā-
 tum sine me abiit. **L**etus
 effectus Josaphat dimisit il-
 lum. intentissime p̄ illo o-
 rans d̄m. **E**gressus autem
 nachor puenit ad p̄fundis-
 simam heremum. ubi iue-
 niens senem p̄brm. petijt
 baptismum salutis. **Q**uo
 cum eēt ablutus. mansit
 cum sene uiro sc̄o. agens
 penitentia de p̄ccis suis. et
 in bona qūsatione uitam
 consummauit.

Mane autem discessit na-
chor cognito rex iratus
est nimium. Contumelijs
q; suos rethores afficiens. eie-
cit eos a facie sua: pro eo qd
tam leuiter superati fuisset.
Rex g; partim recognoscere
falsorum deorum cepit ua-
nitatem: sed tam assiduis
dolorib; afficiebat. sua spe
se dolens ee frustratum. In-
stabat tandem sollempni-
tas deoz celeberrima: cui
rex inter ee & suis sacrificijs
hanc exornare solebat. Pon-
tifices g; uidentes regem neg-
ligentius circa cultum deoz
se habentem: timuerunt
ne forte ex toto subtrahet
psentiam suam a templi.
& puarent omni regali mu-
nificencia. & oblationibus.
Surgentes itaq; adeunt an-
trum in heremo positum.
ubi habitabat uir quida
magicis artib; uacans noie
theoda: quem rex multum
colebat. & magistrum et a-
micum habebat. Cui cum
dolenter omnia tam de re-
ge quam de filio suo sed

et nachor feri atim enar-
rassint. petierunt illius
consilium atq; dixerunt.
Tu solus relictus es nobis
in aduersis solatio: & i te
spem nr̄am po-
nimus.
Rogatus itaq; theodas abiit
cum eis. assumpta secundum
abolica arte sua. Uirgam o-
liue in dextera ferens me-
lore precinctus erat. et sic i-
trauit ad regem. Surrexi-
itico rex. et amplexatus est
illum: allata q; sede iux-
ta sedere rogauit. Tunc the-
odas ait. Rex in eternum ui-
ue. maximorum deoz pte-
ctione munitus. Audiu e-
nim te certamen magnu
aduersus galileos egisse. et
uictoriam obtinuisse uicti
galileis. Unde ad te uenit
iocundam sollempnitatem
plu solito celestemus: ut de-
inceps habeamus defensore.
Ad hec rex ait. Non uicim?
o senior. non uicim? sed po-
tuus uicti sumus. Nam q
nobiscum fuerunt. contra
nos ege runt. Respondit
theodas. Si fuisset hic?

omnes galileos facilius de-
 iecissem. quam uentus in
 autumpno mata folia de
 arboribus. Similiter facia
 hodie. si audent apparere.
 Verum tu rex exorna festi-
 uitatem. & pietatem deoz
 quasi quedam arma indu-
 e. et bene t' erit. Assensit
 ilico rex. et missis litteris
 mandauit ut solito ppen-
 sius ad sollempnitatem ue-
 nirent. Omnibus itaq; con-
 gatis. surgens rex cu the-
 oda ad templum abiit. ce-
 tum. xxvi. tauris. alius q;
 multis animalibus adduc-
 tis. Pphanam g consumma-
 sollempnitatem. cum ipse
 aer nidoie immundo polly-
 eret. rex redit ad palatium
 suum. et ait ad theodam.
 Ecce sicut uulisti omne stu-
 dium in sollempnitate ista
 impendim. sup est ut
 filium meum clementibus
 dys reconcilies. Tue de reli-
 quo sapientie infortunium
 meum committo. Si tu g
 feceris filium meum dys
 seruire. & delectari uite

hui' iocunditate. auream
 tibi erigens statuam sicut
 dicit illi sacrificabo. & ab om-
 nibus adoriari mandabo.
 Magus itaq; gausus dixit
 ad regem. Inueni artem p
 quam mollescet rigida co-
 gitatio filij tui. sicut cera
 a facie ignis. Admiratus rex
 immo exilaratus ad ta-
 les sermones. rogauit eum
 maturare negotium sicut
 pollicebatur. Discere enim
 nimis affectabat. que esset
 ars de qua talia psumebat.
Theodas itaq;
 quasi nouaculam acu-
 tam pparat maliciam
 et contemplatus sophisma
 artificiosum. p dyaboli sug-
 gestionem. ait. Cunctis assi-
 tentibus orex. a filio tuo et
 ministrantibus remotis pu-
 ellas pulcherrimas induci
 ppepe. ut sint cum eo assi-
 due & ministrent ei. quere-
 sentur et morentur cum illo
 Ego autem de spibus unum
 qui ad huiusmodi michi or-
 dinati sunt inmittens.
 ei. libidinis fortius ignem

succendam? & ^{pqm} coierit
cum una sola puellarum
nisi g'enserit tibi ad omnia
despicabilis ero t. et suppli-
cus dignus. Nichil enim
ut facies mulieris abduce-
re et seducere animos iu-
uenum p'ualet? sicut ex
mea narratione aduertere
potest? qui cumq; intelligi-
t. **Q**uidam rex mares filios ha-
bere n̄ poterat. unde nimi-
t̄stus erat. hoc maximā infe-
licitatem reputans. Tandē
nascit̄ ei filius? unde magni
gaudio fluctuauit. **D**ixerit
autem pitissimi medicorū?
quia si infra .x. annos solem
ul' ignem uideret omnino lu-
mine p'ualet. hoc enim oeu-
lorum illius positio signifi-
cabat. Rex audiens hec fer-
t̄ speluncam in quadā spe-
lunca exidisse. et ibi filiū
cum matribus inclusisse. ut
nullom̄ usq; ad g'pletionem
.x. annorū lucem uideret.
finitis autem .x. annis de-
ant̄ puer educitur. nullā
mundialium rerum p'ui-
sum habens noticiam. **T**ūc

rex iubet omnia sibi sedm
genus exhiberi? & ostē-
di ei uiros quidem in uno
loco? alibi ū mulieres. hinc
aurum et argentum? illuc
lapides p'ciosos. uestes feri-
cas. currus speciosos cū eqs
regalib? et ascensores eorum.
de hinc armenta bouum et
ouium. & ut breuiter dicā.
omnia secundum ordinem of-
tenderunt puero. et appella-
tionem omnium horum mi-
nistri regis indicauerunt.
Cum autem puer mulierū
nom̄ sciscitaretur? subridēs
spatari? ludendo dixit. eas
demonēs eē. qui seducunt
homines. **C**or autem pueri
illarum desiderio plus qm
ceteris reb? anhelabat. **R**e-
ducto tandem puero ad re-
gem. req'siuit rex quid am-
pli' amaret ex omnib? que
uiderat. **Q**uid aliud inq't
quam demonēs illos qui se-
ducunt homines? **I**n nullo
enim ex omnib? uisib? tan-
tum exarsit anima mea?
quantum in illis. & inuāt̄
est rex uehementer. **E**cce in

de qm tyrannica res est a
mor mulierum. Non alio
m et tu recupare potes fi
lium tuu. quam hoc modo.
Suscepit rex uerba hec li
bentissime.

Adducunt itaq; pdic
te puelle. & ualde spe
ciose. quas ornatu uario il
lustrat. ut amplius ad capti
uandum puerum sunt ido
nec. famulos itaq; et minis
tros eiecit de palacio. et pu
ellas in eorum loco constituit
Itaq; puelle assident ei. am
plectuntur. ad coitum suu
allicunt. omni gestu et uer
bis inuitantes libidinem.
Non habebat ad quem respi
ceret. ul' cum quo loqueret
ipse enim erant ei omnia.
Theodas q; ad speluncā suā
redit. et libros suos respici
ens. unū malignū spm accer
siuit. & ad belandum qd xpi
militem trāsmisit. Malignus
q; sps cubiclini fortissimi iuue
nis adit. & irruens in eum
feruentissimum carnis succē
dit caminum. in amorē unī
puelle inflammans; Jui sug

gestionel dyabolicas sentien.
et bellum cernēs malarum
cogitationum. multū tbat.
et solutionem tanti mali q
rebat . ut se mūdū
exhiberet grē quam inbapti
mo acceperat; mox q̄ amori
libidinoso. amorem diuinū
apposuit. et inmemouam re
duxit penas inferni. & dulce
dinem regni dī; hoc cogitās
peutiebat pectus suum? ut
malignam inde cogitationē
effugaret; Deinde surgens
& man' ad celum leuans fla
gantissimis lacrimis auxiliū
a dño implorabat; Continuo
q̄ exauditus ē. et fugerunt
cogitationes male; Ipse ū usq;
mane in oratione persistit.
& agnitis dyaboli machinam
tis? cepit corpus suum affli
gere fame et alia q̄tione;
Totis enim noctib' stabat su
p pedes suos. orationib' et
meditationib' intentus. Vn
diq; hostis malignus desti
tutus rursus tale conflāt
ueneficium; Nam ingressu'
est in ^{unā} iuuenularum
que erat cunctis formosior

que captiua ducta fuerat
de aliena patria: et regi aue
nur quasi munus eximium
oblata. hanc ipse demō in
gressus sermones ei suggerit.
sonantes intellectum illius
intencionis. Deinde iuueni
passionis affectum inmit
tit erga puellam quasi sub
obtentu intellectus quod eet
ingenua. et uiolenter a duc
ta. Temptabat enim hanc fa
cere xanam: et iugo seruitu
tis eripe. Suggestionem hanc
bonam putabat: amorem
uidelicet compassionis;

Cumque plurima de x.
diceret: et illam ad fi
dem hortaret. mox dyabo
lus per os puelle respondit.
Si mee salutis domine mi
curam geris. et uis animam
meam saluam facere unam
petitionem meam fac: et sta
tim consentiam tibi. ut deo tuo
seruiam in eternum. Iuueni
att. Que est ista peticio? Re
oculos et totum corpus
ad libidinem transformans a
it. Coniungere in nuptia
rum copula: et ego tibi. quingar

fide. Cui ille. Inaniter du
ram pretendis petitionem.
Quamuis tuam diligam sa
lutem: tamen corpus meum
non inquinabo. Tunc illa.
Ut quid inquit iniquam
dixisti conuersionem? Nec
ego ignoro uerba xanorum
librorum: sed multa uolu
mina legi in patria mea. No
ne scriptum est in uno lo
co honorabiles nuptie. et
thorus immaculat. et me
lius est nubere quam uir. quod
deus unxit homo non
separet. Nonne omnes prophete
uisti sub lege uxores habu
erunt? Nonne petrum ille
quem principem apostolorum dicit
tis. scriptum est habuisse uxo
rem. Si ergo ista se sic habent:
quare talia rennuis? Cui il
le respondit. Verum dicitur.
sed uolentibus permittit uxo
rem ducere. me autem quod ad domino
ihesu x. immaculatum deuou. non
continget aliquis in pollui. Res
pondit illa. Sit ita. Aliam
minimam petitionem meam
proface. si uis animam meam sal
uare. Tantum hac nocte coeunte

mecum. et mutuo nro satie
 in amore. et summo dilucio
 lo surgens xana fiam. **S**ita
 li in lucratus fueris anima
 meam. gaudiu magnu erit
 in celo. **S**i enim de peccatore
 magnum gaudium fit. non
 ne maxima merces auctori
 conuersi ionis debet. **N**one
 pncps religionis ure apli se
 cundum dispensacionem ege
 runt ptereuntes n nuqua
 min ppter maius mandat.
Nonne paulus circucidit thi
 motheum ppter melioe dis
 pensacionem. **M**ulta talia i
 uenies in scripturis tuis. **S**i
 g animam meam in ueritate
 saluare cupis. modicu istud
 ogle desideru. **S**ic quidem
 dyabolus dicebat. quia scrip
 turarum expientissimus e.
Interea iuuenis cepit uacilla
 re rigoremq; animi sui de
 ponere. **Q**uod uidens uaser
 hostis. gauisu e nimis. et ait
 socij suis. **V**idetur quod una
 puella plus nob potuit.
Quid moram. et n irruimus
 in eum. **H**us dictis rursus
 ardentissimum carnis desi

derium suscitauit ei. **T**ande
 ille p nimia defectioe sur
 gens lacrimis totus rigaba
 tur. & conuersus in oratio
 nem. p longas genuflectio
 nes in pauimento corruit et
 obdormiuit.

Uidit g semetipm aqb
 dam terribilibus rap
 tum. et ad quoddam maxi
 mum ptum pductum de
 coris floribus. et bene redole
 tibus exornatum. ubi arbo
 res diuersi fructus. folia au
 tem dulcem sonum reddentia.
 & gratissimum odorem
 emittencia aspexit. **S**edes q;
 posite erant de puro auro.
 et lapidib; pcciosis fabeate. et
 lecti lucidi pcciosissimis stra
 mentis. que decore suo om
 nem narrationem superat.
Aque q; lymphidissime pter
 fluebant. p quas illum du
 centes. introduxerunt in qn
 dam ciuitatem nimio ful
 gore radiantem. **A**uro q;
 dem obrizo muri erat. ex
 lapidib; u quos nullus ali
 quando uidit ppugnaeula
 altissima. **L**ux autem desup

radus suos omnes plateas
illustra^{bat} et etheri quidam
erectus in ea conuersabat.
cantantes canticum quod
auris mortalis numquam
audiuit. & audiuit uocē
dicentem; hec ē requies iu-
torum. & leticia eoz q̄ placue-
runt domino; Inde q̄ cum
egredi inciperēt. ne prueti-
me ait iosaphat inestimabi-
li gaudio istoz s̄ concedite
m̄ in uno angulo p̄elare ci-
uitatis conuersari; Illi autē
dicebant; Inpossibile est te
nunc hic eē? sed multo labo-
re uenies huc. sitam t̄ uim
inferre potes; hy^s dictis p̄
campum illum redeuntēs
deduxerunt eum ad loca te-
nebrosa. & omni feditate &
isticia. t̄bulatione. & t̄bine
plena. ubi fornax estuabā.
et uermiū genus. atq; ser-
pentium ibi erat diuersū.
inter ipsa^s flāmas peccatoz
animas crucians. Vox autē
audita est dicens; Iste ē loc^{us}
peccatorum. tormenta eoz q̄
se polluunt; Postea adduxe-
runt eum inde? statimq; i

semetipm̄ reuersus. tremebū-
dus erat totus? flumina q̄ la-
cimarum defluebant ex ocu-

Olis eius?
Quis autem pulchri-
tudo illius puelle et cetera-
rum omnium? fetidiorum
stercorum ei p̄ hanc uisionē
uidebatur; Benig; uoluen^s
in animo memoriam eorum
que uiderat. sup lectum in-
firmus decubuit; Nunciatur
ergo regi egritudo filij; Iusta-
tim ueniens? interrogat qd
acciderit; Ille autem p̄ ordi-
nem refert qd uiderat et a-
it; Ut quid pedibus meis la-
queum parasti? Nisi dñs
adiuuisset me. paulo min^{us}
habitasset i inferno anima
mea; & nunc o pater p̄mitti
me illuc p̄gē? ubi Barla^{am} xpi
famul^{us} habitat. et cum eo p̄-
sentem uitam expendere. Si
enim me retinueris. uidebi^s
me p̄ isticia mori; Iterum q̄
defectus apphendit regem riu-
sus tede^{us} cum uite sue. r̄st̄
in suum abiit palaciū; Athe-
oda autē qui missi fuerant spi-
rit^{us} maligni. licet sint menda-

cissimi tamen deiectione
 suam ueraciter p ordinem
 reuasi nunciauerunt. Qui
 iratus respondit, Quomodo ab
 uno puero superati estis?
 Responderunt, Prius quam
 iuuenis ille signum crucis
 sibi impingeret. fortiter con
 tra uimus eum. sed postquam
 crucis x signum nobis oppo
 suit. et orationem se prostra
 uit. nichil contra eum po
 tuimus. Tunc ille dimisit
 eos miratus super hoc euentu.
 Ita tamen in corde suo conser
 uauit.
Rex autem undique de
 titutus. theodam iterum uo
 cat. cui et ait, Omnia que
 docuisti o sapientissime con
 plentes. nullam utilitatem
 consequuti sumus. Quid pla
 cet in faciamus? Theodas ita
 que petit. ut posset alloqui
 iosaphat. Quod rex audien
 s assumpsit eum secum. et p
 rexit ad filium. Et cum sedi
 sent. multis modis pater
 arguebat filium de iobe
 dientia. Cumque ille diu
 omnibus rebus proponendum

diceret. pcedens theodas in
 medium dixit. Quid
 o iosaphat patrem tuum
 offendere? et diu omnipotenti
 bus derogare? Respondit io
 saphat. Tu auctor malicie
 in responde. Quid melius
 dicis esse deo uero et uiuo
 seruire? aut lapidibus dolatis
 ad formam hominis aut bes
 tie? Nam si eadem forma au
 rea uel argentea fuerit custo
 dietur ne fures rapiant. si au
 tem lutea fuerit. aut lapide
 a semetipsum custodiet. Tali
 a me suades adorare? Ego au
 tem colo deum qui et me et
 te fecit. per quem mundus fac
 tus est. qui omnia custodit.
 cui si patienter audias opa
 et misericordiam et insinua. Ad hec
 theodas. Cum totius mundi
 adoratores nostram ab inicio con
 mendauerint culturam. ues
 tram autem pauci rustici.
 duodecimum numerum uix
 implentes tantum docuerunt.
 que magis autentica est? Rur
 sus regis filius respondit.
 O theoda. forsitan asinus es
 rationis hiram audiens sine

intellectu pmanens. et n̄ intel
ligis quia euuſnglīm dñi n̄ri
a piſcatouib⁹ p̄dicatum. nulli⁹
regis ul' tyrannorum crude
litate defect. ſed magis magi⁹
q; p̄fecit; Et maxime ſi artho
ribus uariis coniecturi⁹ tue
ret⁹. quale meritum haberet
q̄ crederet. quod experimēto

didiciſſet.

Theodas autem uim uer
borum q̄ſiderans. quaſi q̄ dā
tonitru conſternatus obſtupu
it; Sero q̄nq̄m tam tandem
ueritatem agnouit. q; in medi
o concily ſtans uoce magna
clamauit. Vere rex. ſpiritu⁹
dī habitat in filio tuo. Vere
magnus ē d̄s. x̄anor. uere
magnum myſterium fidei e
orum ē. Dic m̄ uiuenis dulciſ
ſime. ſi relinquens om̄ia ua
na. ſuſcipiet me xp̄e ſi cōuer
tero me ad ip̄m. Etiam inq̄t
ioſaphat; etiā ſuſcipiet te. et
omnes qui conuertunt⁹ ad ip
ſum. Nam dñs dicit. Nō ueni
n̄ peccatores uocare ad penitē
ciam. Et iterum; Inquaecūq;
die conuſus fuerit impi⁹ ab i
p̄ietate ſua. omnes inq̄tates

ei⁹ n̄ recordabunt. Talib⁹ ḡ
p̄miſſis q̄fortatus noli heſita
re. ſed crede in xp̄m. q; illu
minaberis. et facies tua nō
confundetur; Poſtq̄m autē
baptizat⁹ fueris. om̄iū pecca
torum indulgentiam conſe
queris. y eandem grām quā
ego p̄mereberis.

Iſta uictus ḡ theoda⁹ huſ
ſermonib⁹. eruit continuo et
exceerabile illud aurum

omnes libros malicie de
monioꝝ igne cōbuſſit. Deū
ſpeluncam adit ſc̄i uiri illi⁹
ad quem naehoz p̄u uenerat
et de ſe narrat omnia pordi
nem. puluerem q; ſup caput
aſpergens. graues ſingultus
cum lacrimis emittebat. Ille ū
ſanct⁹ eum ad animas de dya
boli faucib⁹ eruenda⁹ artifi
oſu⁹ eēt. catezizans eum. iei
nare multis diebu⁹ manda
uit. Deū baptizauit eum et
omne ſerie fidei expoſuit. ſe
cum retinuit.

Hic ita pactis. rex undiq;
deſtit⁹. tus. uehement⁹ t̄ſis
erat. et conuoca⁹ it̄m con
ſiliarios ſuos. p̄q̄rebat quid

amplius posset facere filio,
 Multa autem consilia mul-
 tis supponentibz. arachis ille
 sepe factus p̄mus inter eos
 ait, Quid oportebat rex fili-
 o tuo facere et non fecim?
 Sed ut uideo? ad impossibili
 a nitim, hoc solum adhuc
 restat agendum ut diuida
 ei regnum. et in parte que
 contigerit regnare p̄mitte.
 Et si quidem negocia rerū
 et cura secularium traxerūt
 eum ad laborem sequendū
 ex sententia res nobis pue-
 niet, Nam mores fortiter ī
 anima roborati. non possūt
 facile deleri, Et ideo suasio-
 nibus potius quam ui sūt
 transmutandi, Si autem ī
 secta p̄manserit x̄anoy. hoc
 ipsum n̄ amisisse te filium
 erit t̄ defectiois magnum
 solatium, hoc arachi dicen-
 te. omnes laudauerunt cō-
 silium quid dederat, Rex
 ḡ p̄cepit ita disponi.

Ma h̄ e itaq; facto accer-
 siuit rex filiū suū
 et ait, Iste ultim' ē mi-
 chi ad te sermo filij. Cuj n̄

confestum obaudieri scia
 deinceps n̄ parcam t̄, Veni
 mecum q̄a regnum diuidā
 tecum. et erit licitum aīn
 quamcumq; desideras
 p̄gere uiam, Cognosceū autē
 iosaphat. et hoc supplantaci-
 onem suam regem dictasse
 p̄misit se ei in hoc obedire
 tantūm ut manus illius
 euaderet, Rex autem max-
 imo gauisus gaudio. diui-
 dit statim in duas partes
 uniuersam puinciam ordi-
 nauit regem filium. et oī
 glā regali illustrans. cum
 maximo comitatu in desig-
 natum duxit regnum;
 Omib' q; p̄ncipib' y magis-
 tris y satrapis qui cumq;
 uellet iret cum filio man-
 datum dedit atq; licentiā.
 ciuitatem quandā ualde
 populosam in caput regni
 constituens. et omnia t̄buit
 que erant conuenientia;

Tunc Josaphat
 regni potestate p̄cepta.
 cum puenit ad ciuitatem
 qua regnatis erat. signum ^{causal}
 in unaq;q; urbium turre

posuit; **T**empla ydolorum
penitus diruit. eorum funda-
menta effodit; **I**n medio autem ci-
uitatis speciosissimam ecclesiam
domino ihesu christo edificauit. man-
dauitque ut omnis multi-
tudo illic frequenter con-
ueniret ad exhibendum deo
cultum per sancte crucis adora-
tionem. **Q**uibus conuenientibus.
ante omnes procedens.
ipse sermonem de ydolorum
uanitate faciebat. & pensis
omnes rogabat. & obsecrabat
ut ad ueritatem euangelii con-
uerterentur; **H**ec omnia suau-
bus moribus & mellifluis per
transiit sermonibus. **N**on tan-
tum enim eminentia pote-
tatis ambiebat uenerabi-
litate & metuendus. quantum
humilitate & mansuetudine;
Et quod magis eos ad fidem per-
uocabat. quo erat mansuetus
et pius; et in cunctis moribus
& operibus suis mirabilis;
itaque sic in breui tempore cunctis
sibi subiectis populus. ad fidem
christianam sese conuertit. & saluta-
ria illius docemata diligen-
ter audiuit; **X**piani quoque ipse

timorem patris sui. sicut superius
diximus. in caernis delitu-
erunt. et pauci episcopi qui sum-
liter absconsi fuerant. cum
sacerdotibus ad eum uenerunt;
Quos ille cum maximo hono-
re suscipiens. duxit in suum
palatium. pedes omnium
lauit. et omnimodis eos per-
trauit; **D**einde quendam episcopum
multum per ipsum passum.
archiepiscopum in sua ciuitate con-
stituit. qui ecclesiam nouit
edificatam petente rege de-
dicauit; **A**n-te cuius initium
rex piscinam fecerat. ut bap-
tizarentur in christo colentes. **B**ap-
tizabantur itaque principes.
et milites. & quot quot dig-
erant. deum reliquosque;
Quod baptizati a quacumque de-
tinebantur infirmitate cura-
bantur. & egrediebantur de sa-
cro fonte curatione tam animarum
quam corporum adepti;
Hinc confluxerunt ad regem io-
saphat undique multitudi-
nes. ad christum conuerti cupi-
entes; **T**empla deorum sanctis et
construebantur; **ph**ana
autem ydolorum penitus

subvertebant; Josaphat au-
 tem omnibus modis sapiē-
 ter agebat. omnib⁹ dabat
 liberaliter egentibus. pau-
 perum. orphanor. uiduar.
 pater amabil⁹ et benignus;
 fama ḡ eius p̄ uniuersam p̄-
 uentiam diuulgabat ita ū
 multi ex curia pat̄s sui er-
 rorem deponentes. fidem
 susceperunt x̄anam. Et do-
 mus q̄dē iosaphat crescebā
 et ḡfortabat⁹. dom⁹ autem
 auenyr̄ minuebat⁹ quē ad
 modum de dauid ⁊ saul reg-
 nor. narrat hystoria.

Auenyr̄ itaq; rex iuxta
 ro in semet ip̄m rediēs
 ydolorum cog. nouit uani-
 tatem. et iterum p̄mos
 consiliū conuocans in lucē
 p̄fert meditata. Omnibus
 autem confirmantib⁹ ui-
 sitauerat enim eos oriens
 ex alto exaudita oratione
 famuli sui iosaphat. uisū
 ē regi manifesta facē filio.
 Scripsit itaq; iosaphat e-
 pistolam in hanc formam
 Rex auenyr̄ dilectissimo fili-
 o suo. iosaphat. bene ualere

Cogitacione plurime fili
 karissime meam subitan-
 tes animam inuimū cont̄-
 bant. Nam n̄ra omnia vi-
 deo deficere. que ū sūt x̄ano-
 rum magis p̄ficere. sentio
 uera ēē que michi ate sem-
 per dicebantur. Sero tan-
 dem agnoscens ueritatem
 doleo quod x̄anis sine causa
 mala tanta feci. qui tamen
 magis n̄ram crudelitatem
 patienter deuicerunt. q̄m
 nos q̄ peccator. mole graua-
 ti uictores ēē stulti putaba-
 mus. S; p̄pter tantas ma-
 lignitates quia abhomi-
 nabil⁹ x̄ sum. ⁊ suscipiendus
 n̄ sum. quid adhec filidul-
 cissim⁹ dicas insinues ⁊ no-
 ticiam hui⁹ expedire patrē
 tuum n̄ moreris. hec itaq;
 epistola ut ad iosaphat dela-
 ta ē. postquam eam p̄legit.
 gaudio maximo et āmirati-
 one replebatur. Morq; in-
 ḡllus cubielm. ante domi-
 cam ymaginem corruit. et ḡ-
 tias om̄pi deo lacrimis toto cor-
 pore rigato deuotissime re-
 tulit; ait ḡ; Gr̄as t̄ ago dñe

Deus omnipotens ego humilis et in-
dignus. & non sufficiens ad
glorificandum beneficiū in
mente pietatis tue. & deprecor
inestimabiles miseratione-
tuas domine ihesu christe. ut exten-
das manum tuam. & perfecter
liberes patrem meum de dya-
boli seruitute. & ostende il-
li quia tu es deus solus. dante ei
locum penitentie. qui es be-
nedictus in secula amen et c.

Sic orauit?
Et de misericordia diuina
confidens. tollens secum re-
gale obsequiū. ad patrem ve-
nire properabat. Ut autem
pater nunciatus est aduen-
tus filij. egrediebatur confes-
sim obuiam illi. & amplec-
titur osculatur. & maximam
sollemnitatem ad eum facit
introitum. Quid plura? post
hec pariter. et singulariter
confident. Et quis dicet quan-
ta pater disseruit filius. et
cum quanta philosophia que
dicebat conprobabat. Si quidem
per longa exhortacionis collo-
quia. per longas uerbi dei pre-
dicationes. conpunctus rex

intimo ex corde christum confi-
tetur. signum quod sancte cruci
in conspectu omnium constan-
ter laudans adorauit. Mul-
ta ergo sapientissimo iosaphat
dicente satrapis & magistra-
tibus. spiritus sancti gratia superuen-
ens. omnes ad glorificationem
dei excitauit. quasi ex uno o-
re turbis clamantibus. Mag-
nus est deus sanctorum. Zelo ita-
que diuino succensus rex auen-
nyr. insurgit fortiter aduer-
sus ydola que erant in pala-
cio suo. aurea quidem conflata
in usus pauperum distribuit.
lignea uero flammis iniecit.
Maligni autem spiritus que habita-
bant in eis. euilantes pelle-
bantur. & inexpugnabile
dei nostri uirtutem esse confite-
bantur. Tunc sancto episcopo ueni-
ente. quem paulo ante con-
memorauimus auennyr rex
baptizat. in nomine patris.
et filij et spiritus sancti. Quem iosa-
phat de sacro fonte suscipiens
carnali genitorum spirituali rege-
nerationis auctor effectus
est. Cum quo et tota ciuitas
et uniuersa in circuitu regi

o diuinum baptisma suscepit. et filii lucis effecti sunt qui prius erant tenebre. **B**aptizati tam corporum quam animarum salutem adepti glorificabant nom dñi nostri ihu xpi

Rex quidem auenit potestate conuisione derelicta. et penitentiam agens de his que fecerat. totum quod de regale principatum filio tradidit. ipse quoque solitariam vitam ducens peccata sua plangebatur. In tantam namque contumeliam et humilitatis abyssum semetipsum posuit. ut non auderet etiam nom dñi sui nominare labijs. et uix hoc ex filii exortatione presumeret. **P**er quatuor autem annos ita uiuens in penitentia et lacrimis. et in omni uirtute proficiens. incidit in infirmitatem. qua et mortuus esset. Quando finis eius appropinquabat. cepit timere et tedere. in memoriam reducens mala que fecit. Cuius mero rem filius suus alleuabat dicens. Quare tristis es pater

et quare te ipsum turbas? **S**pera in deo et confitere ei quia pius et misericors est. Noli pater timere. quia non uincunt peccata querentium se ad deum. inestimabilem bonitatem eius. Ipsa quippe sub mensura sunt. et numero quanta cumque sunt. illa uero bonitas immensa est. et innumerabilis. Non ergo potest quod subiacet numero immensum superare. Talibus sermonibus patrem consolans. bone spei afficit. **Q**ui extendens manus gratias agens. bona inprecabatur filio. et benedicebat. Diem in qua natus erat. dicens. fili dulcissime. fili non meus. sed celestis patris. qualis te referam gratias? **I**nimicus dei et persecutor scorum illius fui. et reconciliatus sum per te. **M**ortuus eram peccatis. et per te reuixi. **B**enedictus dominus deus qui te in natiuitate fecit. ipse quoque te adigne retribuat. **S**ic locutus frequenter osculabatur filium. **D**eum orauit dicens. **I**n manus tuas benignissime deus commendo spiritum meum. **E**t ita in pe-

penitentia. dño animā redidit.
Tunc filius eius iosa-
phat honorans patrē
mortuum. & dignas
exequias illi exhibens. posu-
it corpus eius in monumē-
to inter scōs uiros. non tam
regali opuit illud uestimē-
to. sed penitentie textu cō-
lucio. Stans autem super mo-
numentum manibus in ce-
lum eleuatis. lacrimis p̄fusus
orauit dicens. **D**s gratia tibi
ago rex glorie. quia non
desperisti deprecationem me-
am et lacrimas meas. qm̄ cō-
placuit t̄ ut hunc seruum
tuum patrem meum cōuer-
teres a superstitione ydolorū
et dignum fecisti ut te cog-
nosceret deum uerū et ama-
torem hominum. **E**t nunc
p̄ssime d̄s colloca eum in lo-
co refrigerii. & in loco que-
tis. & ne memineris iniquita-
tum eius antiquarum. sed
secundum multam misericordiam tuā dele cyroḡphū pec-
catorum eius. & cartam scin-
de iniquitatum eius. sanc-
tosq; tuos pacifica ei quos

ipse puniuit. Omnia quip-
pe t̄ possibilia sunt. Nam mi-
sericordia tua effusa est super
omnes. & saluas inuocantes te
dñe ihu xpe. quia te decet
laus et gloria in sempiterna
selā aā e h.

Tales orationes & depre-
cationes obtulit dño in to-
tis .xii. diebus. nullo m̄-
a monumento surgens in me-
mor penitus cibi ac potus. in
quieti indulgens. s̄ lacrimis
pauūntum rigabat. & ge-
mitib' inenarrabilib' dño
supplicabat. **O**ctaua autem
die ad palaciū reuersus cūc-
tas diuitias paupib' distri-
buit cunctis indigentibus
ita ut nullus iam relinque-
retur inopiam patientium.
In paucis itaq; diebus om̄s
thesauros euacuans. q̄dra-
ginta diebus memoriam pa-
tris sui p̄ficiens. & uocat om̄s
p̄ncipes. & milites. & urbani
p̄pli non paucos. **S**edensq; p̄
tribunali. in audientia om-
nium dixit. Ecce sicut uide-
tis rex Auenyr pater meus
q̄i unus de pauperib' mortuus

est. et neq; diuitie neq; re
 gal' pompa. neq; ego dilec
 tus filius suus. neq; aliq's.
 eum adiuuare potuerunt
 s; abūt ad illa iusta iudici
 a rationem redditurus
 de omnib' operibus suis q̄
 lia eumq; sunt. Nunc autē
 audite me amici et fratres
 mei. quos x̄ p̄cioso sangui
 ne redemit. Ipi nostis con
 uersationem meam inter
 uos. qm̄ ex quo xpm̄ cogno
 ui omnia odio habens. ip
 sum occupui solum. Sed ui
 si pat's mei obstitisset ob
 stinatio. omnib' pompis
 renūciasset. et deserti soli
 tudinem expetisset. Sed q̄
 non inuanum tales expē
 dilabores. Nam illum xpo
 reconciliaui. y uos omnes
 uerum dñm agnoscere docui.
 Non autem hoc ego feci
 sed gr̄a dñi p̄ me opta est.
 Jam temp̄ instat. ut reddā
 ei uota mea que p̄misi. Vos
 itaq; considerate quēcūq;
 uelitis p̄eē uob' y regnare.
 P̄fecti enim iam estis in fi
 de. y nichil uos latet pre

ceptorum eius.
Hec ut audiuit ppl's.
 tumultus ilico y plāc
 tus uocis q; maxim' fit la
 mentantib' omnibus suā
 desolationem. Sacramen
 tis ḡ testabantur se illum
 non dimisuros. et si discedē
 temptaret. sine dubio cō
 p̄hensuros. Sicq; uociferā
 tibus omnibus. rex turbā
 sedare uolens. silentio ip̄a
 to. petitioni eoz se se optem
 perare pollicetur. Contris
 tatos tamen domum re
 mittens. ipse unum de
 p̄ncipib' qui erat ei caris
 simus. ul' p̄pter fidei pi
 etatem. ul' p̄pter uite pu
 ritatem barachiam nōie
 quem p̄us commerauim'.
 solum cum eo in fide per
 stitisse. quando nachor cō
 philosophis disputauit se
 crete dixit ad eum. Assume
 t̄ frater regnum y cū iusti
 cia rege pplm'. me autem
 cupitam ui am p̄gere p̄
 mitte. Qui cum constanti
 sine rennueret. nec om̄ino
 acquiesceret. tunc q̄dem rex

a colloq̄o cessant. **E**cce in
tempesta nocte eplam scrip
sit ad pplm. multa refertā
phylosophia omnem fidei
xp̄iane pietatem disertissi
me continentem. Deinde n̄
alium quam Barachiam in
regem constituit. Et in suo
cubiculo cartam quam scrip
serat relinquens. de palaci
o clam egreditur. S; penit
latere non potuit. Nam sū
mo mane hoc auditum est
y turbationem repentīnam
ppl̄s incurrit. Qui omni ce
leritate vias uniuersas imō
tuum concaua egressi. p̄ocu
pabant. Tandem ubi in vi
as ualles circumdederunt. in
torrente quodam hunc t̄ue
nerunt. genib; flexis orantē
hora sexta. Quem cum uidis
sent. p̄fusi sunt lacrimis. Ille
autem ait. Cur frustra labo
ratis. Non enim ultra me
regem habebitis. Plurima
tamen illoꝝ deuictus instā
cia. cum eis reuertit. Et ite
rum congregatis omnibus
iuramento confirmat se nec
una die apud eos mansurū.

Audientes hoc. y intenciois
illius constantiam scientes
merebant plurimū. qm̄ nō
poterant ei suadere. Tunc ip̄e
apprehendens barachiam dicit.
Fr̄es. hunc uob; ordino regē.
q̄m̄q̄m plurimum reniten
ti dyadema inposuit capiti
illius. et stans ad orationem
pro illo orauit. et p̄gregē si
bi subdito. P̄ oratione facta
dixit barachie. Ecce frater t̄
mando sicut aliquando ap̄ls
testificatus est. attende t̄ et
gregi tuo. in quo te sp̄s sc̄s
posuit regem. ad regendum
pplm̄ dñi. quem acquisiuit
sanguine suo. Et sicut ante
me cognouisti dñm. et seruis
t̄ei munda conscientia. sic
in ampliori studio placē illi
satage. Nam quanto maiore
a dño adeptus es p̄ncipatum.
tanto potiori exactioni debi
tor existis. P̄ ideo retribue be
nefactori tuo debitas gratia
rum actiones. ip̄i sc̄a cui lo
diendo mandata. P̄ hui; si
milia multa locutus posuit
genibus iterum orauit cū
lacrimis. & contricione cordi;

Post hec iosaphat
 osculatus est barachi
 am regem. quem ipse or
 dinauerat. & post eum pn
 cepit omnes. Tunc iam fun
 dunt lacrimae ueraciter ex cor
 de. Circumstantes enim e
 um uniuersi quasi anime
 eorum ex eius penderent a
 nima. & sine illo ullo in vi
 uere possent. quid non con
 passione duxerunt dignum.
 Iualem lamtabilem excellen
 ciam dereliquerunt. Oscula
 bantur amplexabantur pte
 dicentes dm cognouimus
 ab errore liberati sumus.
 Quid ergo erit nob p tuum
 discessum. Que non mala no
 apphendent. Talia dicentes
 pectora percutiebant. tanta
 sua flentes infortunia. Iu
 e autem sermonibus consola
 tou plurimos eoz gpescu
 it gemitus. eum eis spu p
 mittens futm. quia corpe
 id eet impossibile. Talia di
 cent omnib uidentib egre
 dit de palacio. Cum q oms
 pariter exierunt. Jurantes
 ad ciuitatem se ee non reuer

suros. Ut autem extra cui
 tatem facti sunt. quia ser
 mone blando ab illo nolebant
 discedere. increpatione a
 uulsi sunt. & inuiti reuer
 tebantur. Egrediebant itaq;
 de regno suo fortis ille iuue
 nis gaudens. et erat indut
 extrinsecus quidem osuetis ue
 stibus. intrinsecus uero laneo pa
 no quod barlam sibi relique
 rat. Nocte itaq; illa uidem
 cula cuiusdam paupis hospi
 tatus uestimentis suis exu
 tis. ea paupi distribuit. ul
 timam elemosinam pficiens.
 & sic illius quam aliorum
 multorum pauperum o
 rationibus pcuracionem
 sui dm acquirens. & ipi
 gram. & auxilium quasi ue
 timentum salutis sibi met
 circumponens. ad heremi
 ticam egressus est. uiam
 non panem secum deferens
 non aquam non aliquid a
 liud ad cibum ptinens. n
 uestimto alio indut n du
 ro illo panno tantu cuius
 paulo ante memoriam feci
 mus. Desiderio enim qda

incredibili. et amore diuino uulneratus animo immortalis regis & omnino eam desiderio extra se factus et totus liquefactus eius amore; Fortis est enim ut mors dilectio; huius ineffabilis decore christi amore uelud ignem in corde suscipiens apostolorum chorus. et mirum populum. omnia spernebat omnem scilicet uitam temporalem. Sic et iuuenis iste omnia despiciens.

In heremum pergebat queres sanctum barlaam.

Heremum itaque pertransiens. edebat herbas que illic nascebantur. Aquam uero omnino penuriam patiebatur. in aqua et arida existente heremo illa. Itaque circa meridiem sole ardente uehementer iter agente uehementer ipse estuabat siti. estu perseuerante. et ultima affligebatur miseria. Sed uincebat desiderium naturam et sitis qua dominum siciebat flammam rorabat sitis aque. Inuidus uero. et idem odiosus hominum dyabolus non fuisse

rens inuicene tale ^{tenere} propositum. plurimas ei perheremum exercitauit temptaciones. Submisit namque memoriam regalium glorie. et dudum assistentibus sibi obsequiis amicorum atque coetaneorum. et multa indulgentioris uite refrigeria. Deinde asperitatem conuersationis proponebat sibi. corporisque infirmitatem. temporis longitudinem. uite presentis necessitatem. et nusquam sperandam tanti laboris consolationem. Cum tamen sic aduersus seipsum uirum perualere non posset. ad alia fimenta conuersus est. Aliquando gladium micantem tenens insiluit super eum. et percutere minabatur non statim reuertere. Alia uice diuersarum bestiarum formas assumebat frędens contra eum. dirissimum emittebat rugitum. Deinde in draconem et in aspidem et in basiliscum transformabatur; Bonus uero ille et fortissimus iuuenis intrepidus erat animo. ceu qui altissimum sibi metipsum refugium posue

rat. **I**ncepit se signo vi
 te p̄munire et dicere. Do
 minus in adiutor est. et e
 go despiciam inimicos meos.
Tunc bestie ⁊ serpentes sicut
 fumus defecerunt. et sicut
 liquecit cera a facie ignis?
 sic pierunt. Ipse autem am
 bulabat gaudens et gr̄as
 agens d̄no. Sed et bestie plu
 rime ⁊ serpentes quos here
 mus nutrit. non ymagna
 rie. sed ueraciter obuiabant
 ei. sed nequaquā ei nocuerūt
Veniq; uarij ac multis in cō
 modis fatigatus? tandem
 puenit ad heremum terre
 sennaas? ubi barlam habi
 tabat. Ibi etiam aqua inuen
 ta. sitim quam dudum pas
 sus fuerat alleuiabat.

Mansit autē
 iosaphat duob' anni
 integris p̄ heremi illi' uasti
 tatem uagabundus et non
 inueniebat barlam. dō
 in hoc fortitudinem animi
 eius pbante. **E**rat ibi sub
 duob' sole exustus p̄ diem.
 ⁊ frigore p̄ noctem congela
 tus. plurimas autem sus

Tinuit temptaciones maloy
 spirituum. et multo labore
 herbarum indigentia quib'
 in cibum utebatur. quia he
 remus illa herbas rarissima
 habebat. **C**ompletis autem
 annis duob' iosaphat q̄dem
 circuibat querens desidera
 tum. **I**nuenit autem dī gr̄a
 speluncam uestigia sequen'
 illic ambulantium. et mo
 nachum q̄ndam repperit
 et hunc amplexatus. rogabā
 ab illo ostendi sibi habita
 culum. **B**arlam. **Q**ui dū
 optatam monstraunt cui
 am. ⁊ doctor illius factus ē.
Puenit celerrime sicut par
 uulus ex longo tempe cu
 piens matrem uidere. **N**ā
 cum amor qui sedm̄ est. in
 animam distillat. carnali
 multum feruentior atq;
 fortior est. **S**tetit itaq; an
 te hostium spelunce. ⁊ pul
 sans dixit. **B**enedic pater.
 benedic. **U**t autem uocē ei'
 audiuit? exiuit barlam.
Cognouerat namq; p̄ sp̄m
 iosaphat. quem secundum
 exteriorē aspectum p̄fec

Te recognoscere non ualebat.
ppter inmutacionē qua in
mutatus fuerat. Nam dem
gratus erat a feruore sol. coma
tusq; crinib; exesam habens
faciem. & oculos in pfundū
diuīfos. & clypea crusta ha
bens riuus lacrimarum et mult
ta inopie afflictione. **I**osaphat
autem cognouit spūa
lem patrem. Karacterem uul
tus seruantem eundem. **S**tāl
q; mox contra orientem se ex
orauit grās agendo dō. **P**ro
orationem dicto amen appre
hendentel se et osculantes
amplexib; mutuis ostringe
bant. Ut autem sufficienter
osculati sunt. ppis nominib;
se salutauerunt. & sedentes
colloquebant. Sedentib; ita
q; illis. sermonem inchoans
barlam. bene uenisti aut fili
dei. & heres regni celestis qd
t dñs conferre dignetur. **D**ic
q; m dilectissime quom huc ue
nisti. et qm p discessum meū
factum ē de te. ul si cognouit
dñm pater tuus? aut demonū
errorib; ad huc occupat? **T**ūc
iosaphat cuncta seriatim cepit

refere qnta ppera dñs deus
de tantis aduersitatib; ei fe
cit succedere.

BARLAM autem audi
ens ista. p gaudio lacri
matus dicebat. **G**lā t deus
noster. qui semp ades & auxi
liari diligētib; te. **G**lā ti
bi beata trinitas? quia semen
quod in corde serui tui iosa
phat seminaui. centesimum
fructum retulit. **T**unc adora
tionem surgentes consuetū ce
lebrauerunt officiū. **D**einde
mensam posuit barlam. spūa
libus plenam epul. **O**lera enī
fuerunt cruda. quoy se ex ipē
opator & cultor fuit. **P** pauca
dactili. & siluestres herbe. **A**ppo
sita itaq; edentes. & aquā de
fonte pterfluenti sumentes?
grās iterum dño agentes. spū
ale repetunt colloquiū. **M**an
sit itaq; iosaphat cum barlā
sic plurimū annis. mirabile
illam agens conuersionem
& quasi pat huius p omnia obe
diens. omniq; subiectione et
humilitate subicien semet
ipm illi impio contra ma
lignos spē uelud milē iūstruc

Assim' pugnabat; **P** ut sim-
 pliciter dicam. tantus uera
 ei labor conuersationi' ut et
 ipse barlam miraret. y pseue-
 ranti illius uinceret instan-
 cia; Nam tantum de illo du-
 ro cibo percipiebat. ut solum
 posset uiuere. Sic autem ad-
 uigilandum naturam subdi-
 dit. quasi incorporeus aliqui'
 y sine carne; Orationi assidue
 incumbere. in contemplaci-
 one semp constitutus. Hoc
 enim opus uere monachoz
 est. numquam ociosum inue-
 niri a spuali opatione.

S ic g inuicem gisantes
 barlam y iosaphat celi-
 brem uitam agebant cum o-
 ni puritate; Quadam autē
 die aduocauit senex spuale
 filium. quem p euanglin
 genuit; y sedens dixit ad eū.
 fili dulcissime iosaphat in pte
 sepius oranti pmisit xpc do-
 minus ante finem uite me-
 e te ee uisurum; **U** id y g si-
 cut desiderabam. video. e-
 num te in amūdo abstrac-
 tum. quinctum u xpo in
 te inseparabili; Nunc autē

qm resolutionis mee tep
 instat. tu quidem corpus
 meum terre operi. et pul-
 uerem trade pulueri; **D**e-
 inceps autem mane in lo-
 co isto. & spualem custodi
 cōsationem mee q; humi-
 litatis memouā habeas;
P ax autem dī que exsūpe-
 rat omnem sensum custo-
 diat corpus et animā tuā.

I quamuis enim corpe tol-
 iar ate. spū semp psēs ero;
H ys a beato
 barlam dictis rui
 lacrimar iosaphat in suā
 non habebant; **D** esten' e-
 num desolationem suam ue-
 hementer. rogabat ū come-
 eius mouendo fieret. y ait
 cum lacrimis. **Q** uis pat per-
 fectam karitatem retines.
 quod tu ad regem pgis? et
 me in labore pmittis? **S** ed
 deprecare dominum queso
 te ut me hoc sclo assumat
 y p pimum quod speras re-
 cipere eruo te. ut ne unā
 diem p te uiuam. ne solua-
 gus p heremum, errē. **S** e-
 nex autem leniter consola-

bat eum dicens. Non debe-
mus fili iudicij dei resistere;
Ego enim plurimum roga-
ui dñm ne separarem ab i-
uicem. & instructus sum
a bonitate illi. quia oportet
te in carne pmanere donec
splendidiorē coronam tibi
met ipi componas. Non enī
sufficiens decertasti ad eam
que t̄ parata ē retributionē;
Sed oportet te modicū labo-
rare. ut letus intres ī gau-
dium dñi dī tui; Ego enim
fere sum centum annorū.

In hac autem heremo. septu-
aginta q̄nq; annos p̄egi; Ti-
bi aut̄ licet non tantum tē-
p̄ sit ostitutum. sed tamen
appropinquare oportet sic
iubet dñs. ut q̄simil̄ osten-
daris et nichil minus habe-
as ab eis q̄ portant pondus
diei ⁊ estus; hec dicens senex
et multa plura. animam
iosaphā consolatus est;

Quom̄ misit eum p̄ uisaco.

Deinde ad quosdam
fr̄es transmisit eum
procul habitantes.
ut afferre t̄ ei que ad sacrā

hostiam osecrandā erant ne-
cessaria; Tunc oafortatus iosaphat.
ualde uelocit̄ minist-
terium adimpleuit; Metue-
bat enī ne eo absente sp̄m
dño barlam traderet. ⁊ be-
nedictione illius exhortati-
one p̄uaret; Ita uiril̄ ab
illo longa uia p̄acta ē. ⁊ alla-
tis p̄ q̄b̄ierat. offert dō sacri-
cium sanctus barlam. ⁊ cō-
municās ip̄e. t̄didit iosaphat
t̄cōtaminata misteria. Deū
ōsuetum p̄cipientes cibum.
edificatoris uerbi⁹ animam
iosaphat alebat dicens. Non
iam nos dilectissime fili. in
unum conḡgat esus? sed men-
sa in hac uita; Ingreder̄ enī
uiam uniuerse carnis. Opor-
tet dilectionē mandator̄ dī
custodire te. in omnibus que
a me edoctus es; Talia quid̄
barlam ⁊ hūc similia usq;
ad uespam. ⁊ p̄ totam noctē
iosaphat loquebat̄ ineffabi-
li dolore detento. ⁊ separatio-
nē illius n̄ ferenti; Mox ḡ
illucescente die. colloquio-
nem finiens. eleuatis in celū
manibus & oculis gr̄arum

actiones referens dō ait. **D**omine dō mōs. q̄ ubiq; p̄sens es. ⁊ om̄ia in p̄les. gratias ago t̄. quia respexisti humilitatem meam. ⁊ huc usq; viam mandatorum fecisti currere. ⁊ feliciter cōsummare. ⁊ nunc misericordissime dñe suscipe me in eterna tabnaclā tua. ⁊ ne minueris peccatorū meorū que ignorantē commisi; Custodi hunc fidelem famulum tuum: cui p̄eē me uoluisti. Erue eum ab omni uanitate ⁊ temptatione dyaboli. ⁊ inimici laqueos conterere sub pedib⁹ eius. **M**itte ei auxilium ex alto. ⁊ grām sp̄s tui. ⁊ corrobora illum ad uersus inuisibiles hostes: ut pseuerans mereat coronam uite percipere. quā p̄misisti diligentib⁹ te quia te decet honor ⁊ glā in sc̄la sc̄lorū. **F**inita oratione dans iosaphat pacis osculū. quiescens modicum percubuit in terra: ⁊ spiritū reddidit. **T**unc iosaphat corruens sup̄ eum. tunc dē pect⁹

et euellent crines. lacrimis abluerat corpus illud sanctissimum. ⁊ laneo panno quod dederat ei in palacio iuuoluerat. reuerentissime prope speluncam sepeliuit; Sedens q; iuxta sepulchrum uenerandi patris. multum flebat et euilabat. donec tandem p̄ nimia tristitia obdormiuit. ⁊ uidit terribiles uiros illos. quos et prius uiderat uenientes ad se. ⁊ deducentem illum in maximū ⁊ mirabilem campū et deinde duxerunt eum ad illam splendidissimā ciuitatem. **I**ngrediente autem illo: obuiauerunt quidam corona in manib⁹ ferentes ineffabili decore resplendentes. **I**nterrogante autem iosaphat cui eēnt corone tantū splendentes? responsū accepit quia una foret s̄ p̄parata eo quod multos ad dñm cōuertisset. que et ad huc magis deberet expoliri p̄pter heremiticam uitam. sitam in ea usq; ad finem pseueraret; **A**ltera ū eui⁹ quidem foret

sed pat suo eam dat's eet q̄
per eum ab errore liberat'
domino dō fuerit recōcili
atus; Iosaphat autem hoc
audito: hesitanter et mes
te accepit et ait; **I**ūm non
maius p̄mum adipiscar
q̄m pater meus? **D**ixit hec
et confestim estimabat se
barlam uidere. quasi exp
brantem sibi et dicentem.
Isti sunt sermones mei io
saphat quos aliquando di
cebam tibi. quia cū diues
fueris n̄ beneficis eris et
ip̄e hesitabas in uerbo;
Nunc autem q̄m̄staris d̄
equali honore t̄ et pat tuo?
et non magis gaudes quia
exaudita ē oratio tua p̄ ip̄o?
Josaphat aut̄ p̄ ut mos ei e
rat semp̄ dicere ignosce pa
ter ignosce. et ubi habitas
ostende m̄. **I**n hac inq̄t spe
ciosa y magna ciuitate. ha
bitacionem merui habere
in media urbi' platea luce
fulgente erumia; **R**ogare
iterum iosaphat barlam
se putauit. ut eum duce
ret in habitacm suum; &

hospicio reciperet. Sed nō
dum uenisse temp̄ dicebat
barlam. quo ad illa ueni
re posset habitacm; adhuc
oneri subiect' corpis. **S**i aut̄
uiriliter p̄seueraueris quē
admodum mandauit. ue
mes paulo post. y eidem dig
nus efficiaris mansionib?
et eandem gloriam consecq̄
ris. & in eternum in gaudi
o pariter erimus; **H**is dictis
continuo uisio discessit;
Rexitatus autem a som
no iosaphat. luce illa
et ineffabili gl̄a animam
adhuc habebat satiatam
et cum multa admiratio
ne dño omnium bonoz
largitor. y in nos et laudes
referebat. **Q** sic incipiens
dicebat; **D**ominus illum
natio mea et salu' mea q̄p̄
timebo? **Q** psalmum serua
tim p̄ficiens. letus in cella su
a p̄mansit. sicut p̄us orati
onib' y ieiunijs plus solito
intentus; **C**ogitationibus
uanis nunquā ad mōm̄
illectus est. sed scdm̄ psalm'
tam paruulos cogitatus

cum ori sensit. in ipsa ori
 gine allisit ad petram idē
 xp̄m; Facilius enim malig
 nis suggestionib' resistimus?
 si in merordio temptacionis n̄
 delectando sequim'. sed fun
 ditus a corde eliminamus
 cum eas grassari senserim'.

Perseuerauit autē iosa
 phat usq; ad finem vi
 te sue anglicam in terra
 ducentis quersationem. Ita
 tal' sue anno uice sumo q̄nto
 terrenum deseruit regnum
 et heremiticum subit labo
 rem. triginta q; quinq; an
 nis ibidem quersatus est.
 Multas p̄us animas ad dñm
 quertit. & in hoc aplicam p̄
 meruit gr̄am. Erat p̄terea
 martyr uoluntate. Nam cū
 magna fiducia xp̄m in con
 spectu regum et tyrannoz.
 confessus est. & p̄dicator crimi
 us et claritatis fuit; Multo
 etiam nequicie spiritus in
 heremo p̄strauit. celesti mi
 numine defensus. Insuper
 et mundum anime oculū
 ab omni terrena caligine
 habuit. & uelut p̄sentia fu

tura q̄templabat; Xp̄m de
 siderabat. xp̄m quasi p̄sen
 tem cernebat. xp̄m super
 om̄ia sequi glouosum existi
 mabat. Dicere etenim cum
 p̄pha poterat. Puidebam do
 minum in conspectu meo
 semper. q̄m ad dextris e
 m̄ ne q̄mouear. & iterum;
 Adhesit anima mea p̄ te.
 me suscepit dextera tua do

Amine;
Adhesit enim aīa
 illius p̄ xp̄m conuinctio
 ne indissolubili. illi copula
 ta. Non enim defecit ami
 rabili illa quersatione. nec
 mutauit rigorem p̄positi
 sui. ap̄ncipio usq; ad finē
 equalem seruans intentio
 nem. immo ad altiorē dedi
 e in diem p̄fecit uirtutem
 Cum enim tota intentione
 homo uirtutib' studet. ab
 trahit auicys. & tanta dul
 cedine non tam uicia
 uitare. quam boni ope
 ribus insudare glouatur.
 Cum autem in consuetu
 dinem tam uirtu quā uir
 tutis exercitacionem dix

erit? quasi innatam sibi
possidebit; Unde quidam
inter alia inquit; Consue-
tudo sapit naturam; & ite-
rum; Nichil assuetudine
maius; *De obitu iosaphat.*

Oeinde pfecta tali guer-
satione? tandem addi-
em extremum pueniēs. cur-
sumq; suum feliciter ī scā
gūlatione pficiens. quadam
die cepit infirmari & sic ī pa-
ce celo spm reddidit; Precio-
sum ū corpus illius. uir scs
qui nō longe habitabat. qui
et p̄us ei iter ad barlam ostē-
derat. ipsa hora dormicioni-
eius ueniens collegit & oīa
que ad sepultūrā p̄tinēt legi-
time exequens in sepulchro
sancti uiri barlam posuit;
Nam decebat eoz simul corpa
ēē in terra? quoz anime con-
iuncte sunt in eterna retribu-
cione. & societate anglica. Pre-
cepto q̄; cuiusdam terribil' pui-
sionem fortiter in mente cō-
sternatus heremita q̄cū se-
pelierat. ad regnum indorū
p̄gere contendit. & ad regē
barachiam pueniens omīa

de beato Josaphat manifes-
ta f̄cit; Quo audito. confes-
tum rex cum magna uirtute
et militū multitudine illuc
puenit. Monūm̄tum asper-
it. et multū lacrimat̄ sustul-
lapidem. et uidit sanctos di-
habentes membra scdm̄ ip̄e-
tatem speciosi corpis utusq;
nichil omnino īmutata? sin-
cera ū & integra cum suis
indūm̄tis; Tunc illa scārum
animarū tabnaclā multā
suauitatē emittebant. Illa
autem rex in thous p̄iosis
reposita in suam repositauit
patam; Ut autem audiuit
p̄p̄s ex omnib' ciuitatib' un-
circuitu regionib' ad adorā-
da & uidenda scōz corpa con-
fluebant? cum cantib' et y-
nis et cereis ardentib'.

Splendide ū simul et
magnifice in ecclia qm̄
iosaphat ab ipsis fundamē-
tis exererat. deposita sunt
scā corpa. Plurima ḡ mira-
cula & sanitates in transla-
tione. & depositione & dem-
ceps p̄ scōs famulos suos opa-
tus est. & ad laudē & glām

nomini sui. & uidit rex
 et omnis turba signa que
 fiebant. & plurime gentes
 que erant in circuitu in fi
 delitate languentes. & dei
 ignorantia. p ea que ad se
 pulchrum signa fiebant cre
 diderunt. & omnes uidentes
 & audientes anglicam conu
 sationem iosaphat. et a pue
 ricia inestimabilem eius a
 morem ad dñm mirabantur.
 glorificantes in omnib' dñm.
 qui in se sperantes exaltare &
 magnificare dignatus

Que usq; finis p̄sentis ser
 monis quem secundū
 uirtutē meam scripsi. sicut
 accepi a uenerabilibus uiris q̄
 tradiderunt illum m̄. Conū
 gat ḡ nob̄ legentib' & audien
 tibus utilem animarū rati
 onem ut in parte sanctorum
 qui ab unicio placuerunt do
 mino computari mereamur
 meritis. & intercessione s̄c̄o
 roz Barlaam & Josaphat de qb'
 fuit narratio.

*Incipit uita
 s̄c̄oꝝ barlaam & iosaphat.
 Incipit uita sancti alexi con
 fessoris.*

eo p o r i b'
 honory et ar
 chady augu
 toꝝ fuit ro
 me uir mag
 nus. & nobil
 eufamianys

nomine i diues ualde. e pri
 mus in palatio impatoꝝ.
 Erantq; ei ta milia pueri q̄
 omes zonis cingebant au
 reis & serici utebant uesti
 m̄ tis. hic erat uistu' et
 mi sericoꝝ. multa paupibus
 erogans. Tres per singulos
 dies mense parabantur in
 domo ei' orphanis p̄gnis. et
 iter agentibus. Ipe u' ad nonā
 reficiebat. cum religiosi' ui
 ris. Mulier autem erat ei.
 Aglaes nomine. timens et
 ipsa dñm. & non erat illi fili'.
 eo quod steril' eēt. Unde mul
 tum merebant. quod tanta
 rum diuitiarum nullum
 habebant heredem. Oratiōi
 bus itaq; assiduis. et elemo
 sinis a deo filium rogabant
 qui eis succederet. Iuoz uo
 ta d̄s respiciens. & op̄m bo
 noꝝ recordatus. gressit eis fi